

Fugler i Norge i 2007

Rapport fra Norsk faunakomiteé for fugl (NFKF)

Det ble en rekordartet forekomst av fjellmyrløper i Norge i 2007. Registreringer av 45 individer i trekketidene ligger godt over gjennomsnittet på 16 individer i trekketidene pr. år i perioden 1991-2000. Fuglen på bildet er en 1K fotografert i Gaulosen, Melhus (ST) 12.8.2007 av Emil Krokan. Den hadde selskap av tre artsfrender.

Tore Reinsborg

Dette er årsrapport nr. 17 og meddelelse nr. 18 fra NFKF. Forrige rapport ble publisert i Ornis Norvegica 2-2009 (Reinsborg 2009). Dette er det 20. virksomhetsåret for NFKF.

NFKFs sammensetning og arbeid

For 2007-rapporten har NFKF hatt følgende sammensetning og arbeidsfordeling: Tore Reinsborg (sekretær; alle artsomtaler og værddata).

Utforming av rapporten

Denne rapporten har lagt til grunn de artsforhold som står omtalt i de ulike LRSK-rapportene, og er satt opp i tråd med NFKFs egen rapporteringsliste (se Værnesbranden *et al.* 2001). Observasjoner som skal behandles av Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF) vil ikke bli publisert i NFKFs rapport. Likeledes vil artsforhold som anses å ha mer lokal interesse heller ikke bli omtalt. I visse tilfeller vil NFKF-rapporten

kunne inkludere observasjoner som går ut over de begrensninger som settes av NFKFs egen mal, slik som for eksempel spesielle forekomster. Generelt vil NFKF alltid legge vekt på å sammenfatte observasjoner fremfor å liste alle kronologisk. Bruk av tabeller er et eksempel på dette. For flere arter er det inkludert tilleggsopplysninger fra foregående år når disse ikke er inkludert i tidligere rapporter. For å få en oppdatert oversikt over antall observasjoner for enkelte arter, kan det derfor også lønne seg å sjekke NFKF-rapporter for årene etter det aktuelle året.

Rapportering og datainnhenting

NFKF ønsker å takke alle kontaktpersoner i LRSKene for godt samarbeid i produksjonen av denne rapporten. Imidlertid er det fortsatt slik at flere LRSKer kun leverer trykte versjoner av sine rapporter, men det forventes at NFKF fra nå av også skal få tilsendt datagrunnlaget elektronisk via artsobservasjoner.no.

Komiteen ber derfor om at alle LRSK-ene legger inn sine funn av rapportarter i Artsobservasjoner.no, i tillegg til at trykt versjon av årsrapport sendes NFKF. For å bedre datagrunnlaget har NFKF også for årets rapport gått gjennom basene *fugler.net* og *artsobservasjoner.no* for noen arter. I framtidige NFKF-rapporter blir ikke *fugler.net* og BV-basen gjennomgått av NFKF-komiteen da dette er meget arbeidskrevende, men vi oppfordrer alle LRSK-er til å gå gjennom disse basene og deretter eventuelt innhente opplysninger av interesse ved å kontakte observatørene direkte. Noen LRSK-er har innarbeidet denne praksisen med godt resultat.

NFKF oppfordrer alle LRSK-ene til automatisk å sende inn sine rapporter når disse er ferdige. Når det utgis rapporter fra fuglestasjoner eller andre publikasjoner av interesse, vil vi også oppfordre til å sende NFKF-

sekretæren eller NOF-sentralt et eksemplar, eller i det minste gjøre NFKF oppmerksom på at slike publikasjoner er utgitt.

NFKF har mottatt trykte LRSK-rapporter for 2007 fra NO, NT, ST, HO, AA, VF, BU, OA, HE og ØF (trykkeferdig). Fra følgende LRSK er det kun mottatt rapporter pr. Excel-fil og/eller uferdige rapporter: OP, ST, VA og delvis TE har lagt sine bidrag til NFKF for 2007 inn i *artsobservasjoner.no*, noe andre fylker også bør strebe etter for tidligere og framtidige rapportår. Data fra FI, TR, MR, SF og havområdene er hentet utelukkende fra *fugler.net* og *artsobservasjoner.no*.

Artsobservasjoner.no og revisjon av NFKFs rapporteringsliste

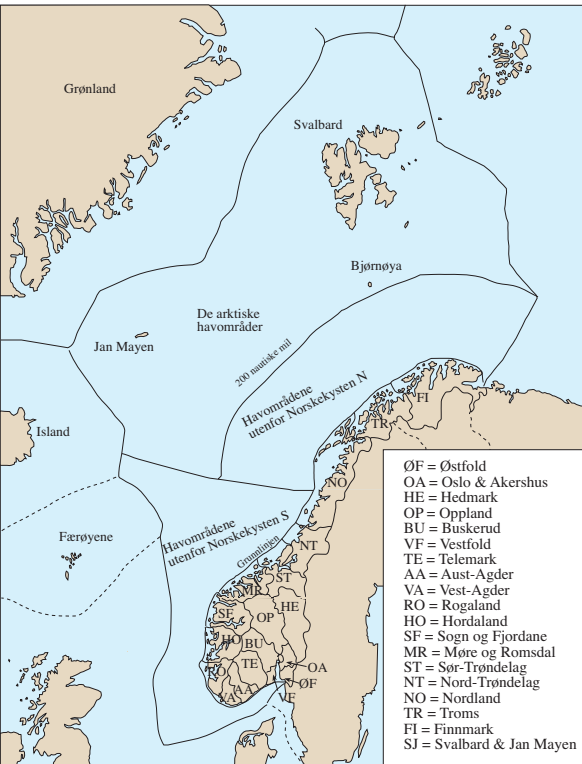
I 2003-rapporten (Reinsborg *et al.* 2008) ble en ny rapportliste gjeldende f.o.m. rapportåret 2008 presentert. NFKF vil nå oppfordre samtlige LRSK-er til å tilpasse rapportlistene sine i henhold til denne lista. I og med at *artsobservasjoner.no* vil bli NFKF sitt rapporteringsverktøy, bør nå alle LRSK-er gå inn i *artsobservasjoner.no* og oppdatere rapportlistene sine der. Likeledes er det viktig at LRSK-ene tagger sine funn med «kan publiseres nasjonalt», slik at NFKF vil være sikre på at eksempelvis beskrivelsesarter er «god fisk». Det vil komme mer informasjon om *artsobservasjoner.no*, når alle funksjonene som NFKF trenger er på plass.

Områdeinndeling

Rapporteringsområdene følger fylkesinndelingen, og hvert område har sitt LRSK bortsett fra fylkene Oslo og Akershus som deler LRSK og publiserer observasjoner samlet. Fylke for disse markeres ikke, da Oslo kommune tilsvarer Oslo fylke. Observasjoner fra andre kommuner hører naturlig til Akershus. Det er valgt en betegnelse for hvert område i form av to bokstaver (Fig. 1). Videre regnes Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder som ett område (SJ), og de har sitt eget LRSK. Alle observasjoner fra havområdene utenfor norskekysten nord for polarsirkelen sendes LRSK-Troms, mens tilsvarende for havområdene sør for polarsirkelen sendes LRSK-Hordaland og publiseres som hhv. HN og HS. Fylkesfordelingene presenteres i følgende rekkefølge for hver art: SJ, FI, TR, NO, NT, ST, MR, SF, HO, RO, VA, AA, TE, VF, BU, OA, OP, HE og ØF. Hvis observasjoner rapporteres fra for eksempel VF-ØF, betyr det at BU, OA, OP, HE også er med i rapportområdet.

Artsomtaler

For de artene som skal rapporteres for hele landet, eller nesten hele landet, er det i starten av artsomtalen satt inn en tabell som viser antall ind. gjeldende rapportår, akkumulativt antall ind. i hele NFKF sin virksomhetsperiode, gjennomsnittlig antall ind. første 10-årsperiode, rangering av antall ind. for gjeldende rapportår i forhold til tidligere år i NFKF sin virksomhetsperiode og de tre beste årene i NFKF sin virksomhetsperiode. I disse tabellene er inkludert kun voksenalter fra hekkfunn. Minimumsantall er brukt i summeringene, og gjennomsnittsverdiene er avrundet til nærmeste hele tall. Lesere gjøres oppmerksom på at tall i disse

Figur 1. Oversikt over de ulike rapporteringsområdene i Norge. Områdeinndelingen følger fylkesgrensene, mens spesielle regler gjelder for havområdene. Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder regnes som ett område, og har sin egen LRSK (adresser til LRSK finnes på <http://www.birdlife.no/organisasjonen/nskf/lrsk.php>). Observasjoner fra havområdene utenfor Norskekysten N (HN) (nord for polarsirkelen) skal sendes til LRSK-Troms, mens observasjoner fra havområdene utenfor Norskekysten S (HS) skal sendes til LRSK-Hordaland.

tabellene ikke reflekterer reelle antall registrert av de respektive artene. Et eksempel som illustrerer dette, er at f.eks andefugler vil en del individer som registreres på vårtrekk også kunne registreres på høsttrekk. Likeledes vil mange individer registreres over flere år, hvilket ikke er tatt høyde for i tabellene. Dette fordi en årsrapport skal oppgi antall individer av hver art det aktuelle rapportåret. Antall individer som blir registrert av en art vil øke med økt ornitologisk aktivitet. Dette vil medføre forholdsvis høye rangeringer for de senere årene i virksomhetsperioden. Rangeringene for beste år i tabellene må derfor leses med forsiktighet.

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år

Forklaring av systematikk

I likhet med NSKF følger NFKF anbefalinger fra Association of European Records and Rarities Committees/Taxonomic Advisory Committee (AERC/TAC) når det gjelder taksonomisk status. For en nærmere redegjørelse, se NSKFs nettside *birdlife.no/organisasjonen/nskf/* og AERCs nettside *aerc.eu*. I 2003 anbefalte AERC/TAC endringer i den systematiske rekkefølgen for fugl. Endringene innebærer at andefugler og hønsefugler (Galloanserae) plasseres fremst i den systematiske rekkefølgen etter strutser (Struthioniformes). For en nærmere redegjørelse se Collinson (2006). Aldersbestemmelse er angitt med K(alenderår)-systemet eller fjærdrakt-systemet.

Bak det vitenskapelige artsnavn kan det stå en spesifisering av hvilken type funn det dreier seg om. Hvis det ikke er noen anmerkning, betyr det at alt som rapporteres i Norge er behandlet. Unntak fra denne praksis forekommer, men da er det nærmere spesifisert i teksten hvilken begrensning det gjelder.

Forkortelser

Ind.= individ, sy.= syngende, fa.= fanget, lok.= lokalitet, rm.= ringmerket, sdr.= sommerdrakt, vdr.= vinterdrakt, min. eller + = minst, maks.= maksimalt, s.st.= samme sted, ekl.= eklipsedrakt (andefugl myter i perioden sommer-høst og hanner hos ender får da en ♀-lik drakt), pt (N)= på trekk (mot nord).

Fjærdraktssystemet

Juv.= juvenilis (første fullstendige fjærdrakt), imm.= immaturus (juvenil eller ikke fullt utfarget fjærdrakt), subad.= subadultus (ikke juvenil, men heller ikke adult), ad.= adultus (utfarget fjærdrakt/fullvoksen), ♂/♂♂ = hann/er, ♀/♀♀ = hunn/er, ♀-farget = hunnfarget (kan være hanner i eklipsedrakt eller ungfugler).

Kalenderårsystemet

K= kalenderåret, 1K= 1. kalenderår (klekket samme år), 2K= 2. kalenderår (klekket året før), 2K+= 2. kalenderår eller eldre osv.

Forekomst

I artsgjennomgangen er det brukt en rekke symboler som skal forklare hvilken forekomst NFKF ønsker å få rapportert: O= alle obs., S= sommer, V= vinter, FV= ferskvann, I= innland, UA= underart, H= hekking og T= trekk. Komma skiller forhold f.eks.: (hekking, vinterfunn) og angir eventuell geografisk avgrensning. Konkret eksempel på svarthalespove: Alle obs. ønskes bortsett fra TR og RO, der bare hekkinger og vinterfunn skal rapporteres. Dersom ingen avgrensning er oppgitt inkluderes alle observasjoner.

English explanation to abbreviations

Each county is given a two-letter code (see Fig. 1). Following the scientific name for each species, a code is used to indicate what kind of record(s) and from which part(s) of Norway that are included in the report. If the species lacks a code then all records from all parts of Norway are considered.

Abbreviations

Sex: ♂/♂♂ = male/males, ♀/♀♀ = female/females, Age: 1K= 1st calendar year, 2K= 2nd calendar year and so on. Occurrence: O= all records required, S= summer, V= winter, FV= freshwater, I= inland, UA= subspecies, H= breeding and T= migration.

Værforhold i 2007

For året 2007, for landet sett under ett, var middeltemperaturen 1,3 °C over normalen. Størst avvik fra normalen var det på deler av Østlandet og i Nord-Norge, der middeltemperaturen for perioden var opp til 2 °C over normalen. Årstemperaturen på Vardø radio var 1,9 °C over normalen, og dette er sammen med verdien fra 1938 den høyeste som er registrert siden målingene startet der i 1867. Svalbard lufthavn registrerte sin nest høyeste årsmiddel. Nedbøren for Norge som helhet var 115 % av normalen. Størst avvik hadde kyst- og fjordstrøkene på Vestlandet, samt deler av kystområdene i Nord-Norge og Finnmarksvidda, som fikk 125-150 % av normalen for perioden. Den høyeste maksimumstemperaturen i 2007 ble målt på Notodden flyplass med 32,1 °C 10. juni. Den laveste minimumstemperaturen ble målt på Sihcjavri med -39,0 °C 13. februar. Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge som helhet 115 % av normalen for året. For landet som helhet er dette det 5. mest nedbørrike. For dette datasettet er det utarbeidet en serie tilbake til 1900. Størst avvik hadde kyst- og fjordstrøkene på Vestlandet, samt deler av kystområdene i Nord-Norge og Finnmarksvidda, som fikk 125-150 % av normalen for perioden.

Årstemperaturen på Svalbard for 2007 er ekstrem. På Svalbard lufthavn var middeltemperaturen -2,5 °C, og dette er hele 4,2 °C over normalen. Dette er den nest høyeste årstemperaturen i denne serien, som starter i 1911. Høyest var 2006 med -1,7 °C. Ny-Ålesund fikk -3,3 °C (3,0 °C over), Bjørnøya 0,4 °C (2,8 °C over) og Hopen -2,0 °C (4,4 °C over). Årstemperaturen på Jan Mayen var 0,4 °C (1,8 °C over). Høyeste maksimumstemperatur kom på Svalbard lufthavn og i Ny-Ålesund med 14,1 °C 2. august. Sveagruba hadde årets laveste minimumstemperatur av de norske stasjonene i Arktis

med $-32,9$ °C 23. januar. Jan Mayen fikk mest nedbør av de arktiske stasjonene med 630 mm (92 % av normalen), etterfulgt av Bjørnøya med 435 mm (117 % av normalen). Jan Mayen målte størst døgnnedbør av de arktiske stasjonene med 33,6 med mer 13. januar.

Største vindhastighet på de maritime stasjonene i 2007 var 28,6 m/s, målt både 11. april og 24. desember på Heidrunfeltet med vindretning fra hhv. V og SV. De høyeste bølgene på 13,2 m i signifikant bølgehøyde ble målt på værskipet Polarfront og på Draugenfeltet 10.-11. april. Middelet for året på Ekofisk for lufttemperaturen var 10,0 °C og er sammen med 2002 og 1990 det tredje høyeste i måleserien som går tilbake til 1980. Bare 2006 med 10,3 °C og 2003 med 10,1 °C var høyere. I måleserien fra værskipet Polarfront er det mange år som har vært varmere enn 6,4 °C. Varmest var 2002 med 7,5 °C, tett fulgt av 2003 med 7,4 °C. For sjøtemperaturen er det 2003 med 9,3 °C som er varmest i måleserien fra Polarfront, og det er sju år som har høyere verdi enn 2007-verdien på 8,8 °C.

Vinteren 2006-2007 (desember-februar)

Middeltemperaturen for Norge for vinteren 2006/2007 var 2,4 °C over normalen. Siden 1900 har 15 vintersesonger vært varmere enn denne. Varmest var det i 1991/1992, da middeltemperaturen for Norge var 4,3 °C over normalen. Årets vintersesong startet med en varm desember i hele landet. Månedsverdien for Norge som helhet var 6,1 °C over normalen, og dette er den desidert høyeste desemberverdien vi har registrert for landet som helhet. Deler av Sør-Norge fikk månedstemperaturer 8-10 °C over normalen. Januar var betydelig varmere enn normalen i store deler av Sør-Norge, mens indre deler av Troms og Finnmark fikk månedstemperaturer under normalen. Månedstemperaturen i februar var under normalen i Nord-Norge, mens deler av Sør-Norge fikk over normalen. For vintersesongen sett under ett fikk deler av Østlandet det største avviket med en middeltemperatur på 4-6 °C over normalen. Stasjonene på Svalbard hadde temperaturavvik på 4-8 °C over normalen. Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge 155 % av normalen for vinteren. På deler av Finnmarksvidda og i deler av Rogaland kom det svært mye mer nedbør enn normalen. Vestlandet fikk 175 % av normalen for vinteren. Størst avvik fikk Kautokeino med 342 % (89 mm), etterfulgt av Kvitsøy - Nordbø med 239 % (668 mm). Vinteren var betraktelig mer snørik enn normalen i høyereliggende deler av Sør-Norge, samt i indre deler av Troms og Finnmark. Lavereliggende deler av Sør-Norge var betydelig mindre snørike enn normalen. Deler av Sørlandet fikk store snømengder etter kraftige byger mot slutten av februar.

Våren 2007 (mars-mai)

Middeltemperaturen for Norge for våren 2007 var 2,1 °C over normalen. Siden 1900 har bare to vårsesonger (2002 og 2004) vært varmere enn denne. For vårsesongen sett under ett fikk indre Finnmark og deler av Østlandet det største avviket med en middeltemperatur på 3-4 °C over normalen. For Østlandet og Sørlandet er våren 2007 den nest varmeste i serien, som går tilbake til 1900. Bare våren i 1990 var varmere. Basert på

observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge 145 % av normalen for våren. Nord-Norge, Vestlandet og nordlige deler av Trøndelag fikk nedbør godt over normalen, mens deler av Østlandet bare fikk 60-80 % av normalen. Deler av Finnmark, Nordland og Nord-Trøndelag fikk over 200 % av normal sesongnedbør.

Sommeren 2007 (juni-august)

Middeltemperaturen for Norge for sommeren 2007 var 1,0 °C over normalen. Siden 1900 er dette den 19. varmeste sommeren for Norge sett under ett. Sommertemperaturen var over normalen i hele landet, med unntak av deler av Øst-Finnmark. Middeltemperaturen på Svalbard lufthavn var 6,4 °C (2,2 °C over normalen). Dette er den varmeste sommeren som er registrert her, siden målingene startet i 1912. Også middeltemperaturen på Ny-Ålesund var ny rekordnotering med 5,2 °C (1,8 °C over). Denne temperaturserien går tilbake til 1969. Basert på observasjoner fra værstasjonene er nedbøren i Norge som helhet 110 % av normalen for sommeren. Deler av Østlandet fikk 175-200 % av normalen. Bjørnholt i Nordmarka opplevde den tredje våteste sommeren siden målingene der startet i 1883, mens Oslo - Blindern har hatt den femte mest nedbørrike sommeren i en serie fra 1937. Ål hadde den våteste sommeren siden målingene startet i 1896. Nedbøren kom til dels i form av kraftige byger, og førte mange steder til skadeflom.

Høsten 2007 (september-november)

Middeltemperaturen for Norge for høsten 2007 var 0,6 °C over normalen. Siden 1900 har det vært 27 høstsesonger som har vært varmere enn denne, Norge sett under ett. Størst temperaturavvik var det i Finnmark og deler av Troms, med 1,5-2 °C over normalen i store områder. På store deler av Vestlandet var middeltemperaturen under normalen, med 0,8 °C som det største registrerte avviket. Basert på observasjoner fra værstasjonene var nedbøren i Norge 105 % av normalen for høsten. I deler av Møre og Romsdal var den over 150 % av normalen. Siden 1900 har det bare vært tre høstsesonger som har vært våtere, Møre og Romsdal sett under ett. Store deler av Sør- og Østlandet fikk betydelig mindre nedbør enn normalen, og for disse landsdelene sett under ett må en tilbake til 1972 for å finne en tørrere høst her. For Sørlandet har det siden år 1900 bare vært fire høstsesonger som har vært tørrere.

Desember 2007

Desembertemperaturen for landet som helhet var 2,8 °C høyere enn normalen. Månedstemperaturen i Nord-Norge som helhet var den nest høyeste som er registrert, og flere stasjoner her satte ny rekord for både middeltemperatur og maksimumstemperatur. Månedsnedbøren i desember var 115 % av normalen for landet som helhet. Deler av Østlandet, Sørlandet og Troms, samt indre deler av Finnmark, fikk over 150 % av normalen. Enkelte stasjoner på Østlandet og i Troms satte ny desemberrekord for månedsnedbør, og en rekke stasjoner, spesielt på Østlandet, satte ny rekord for døgnnedbør i desember.

Kilde: Meteorologisk Institutt

ARTSGJENNOMGANG

Knoppsvane *Cygnus olor* (O SJ-HO)

Størsteparten av funnene kommer som i de foregående årene fra HO. Fra Etne meldes det om 3 par med til sammen 11 pull. Etnevassdraget 26.6, 3 ad. + 2 pull. Etnesoen 27.6 og 1 par + 3 pull. Skåna 24.6-1.7. Av andre hekkefunn nevnes 2 ad. + 3 1K Hegglandsvatnet, Tysnes 26.7, 1 par + 5 pull. Røysk Sund, Bømlø 14.8, 2 ad. + 4 1K Sævarhagsvikjø, Stord 3.9-13.10 og 5 ad. + 1K Storavatnet, Bømlø 14.11. Ellers er det rapportert om 54 ind. ved diverse andre lokaliteter i HO. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: NO (2), NT (1), ST (3), MR (4) og HO (73).

Dvergsvane *Cygnus columbianus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
31	681	42	9	03, 92, 97

31 ind. ble registrert i 2007, og dette er en den beste forekomsten siden 2003. Flest ind. er registrert i RO med 15 ind. Herfra rapporteres opptil 14 ind. på Jæren 16.-26.2, samt 1 ind. 8.-16.12. Øvrige funn: Jarlsberg, Tønsberg (VF) 10.3, 2 ad. + 2 2K Kallaksjøen, Trøgstad (ØF) 14.3, 2 ad. Åkersvika, Hamar/Stange (HE) 17.3-7.4, ad. + 2K Haugrim, Aurskog-Høland (OA) 24.3, trolig samme ad. Bjørkelangen, Aurskog-Høland (OA) 25.3, 2K Nusttjernet, Sør-Odal (HE) 14.-21.4, Børsesjø, Skien (TE) 15.-16.4, ad. Gjer-sjøen, Oppegård/Ås (OA) 18.-19.5, ad. Reinoksevatn, Lebesby (FI) 12.-14.9, ad. Nordhassel, Farsund (VA) 9.-12.11, Årnestangen, Rælingen (OA) 10.11 og ad. Røysgårdvatnet, Lyngdal (VA) 23.12.

Sangsvane *Cygnus cygnus* (S 6-8 NT-ØF)

Totalt 24 hekkefunn ble gjort i rapportområdet i 2007. Flest hekkefunn ble gjort i NT og HE hvor det ble konstatert hekking på 6 ulike lokaliteter i hvert av fylkene. Anmerkningverdige var 1 par m/4 pull. Sandvikseidet, Selje (SF) 11.6. Øvrige hekkefunn: ST (2), VF (1), BU (3), OA (1), OP (2), ØF (2). *Andre sommerfunn*: Totalt 31 ind. ble registrert sommerstid med følgende fylkesfordeling: NT (6), ST (2), MR (2), VA (1), TE (1), VF (1), BU (7), OP (8) og HE (3).

Sædgås *Anser fabalis* (O=FI)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
200	5239	275	11	06, 98, 96

Funnmassen på 200 ind. (tab. 1) er godt under gjennomsnittet, og den svakeste forekomsten siden 1999.

Fra vårtrekket er flest ind. rapportert fra de rastende kortnebbgåsflokkene i NT. Det foreligger to sommerfunn av 3 ind.: 1 ind. Klåstadkilen, Larvik (VF) 3.6 og 2 ind. Klingsundet, Steinkjer (NT) 21.6. Fra høsttrekket rapporteres flest ind. fra VF med 30 ind. ptS Hovland, Nøtterøy 22.9 som største flokk. Vinterforekomsten var også svak med 17 ind. i perioden jan.-mars og 19 ind. i desember (tab. 2).

Kortnebbgås *Anser brachyrhynchus*

En nyttig og oppdatert oversikt over bestandsutvikling og trekkforløp er å finne på nettstedet pinkfoot.net. Første vårfunn fra rasteplassene rundt Trondheimsfjorden var 2 ind. Tynesfjæra, Levanger (NT) 24.3. Maks.-registrering som er rapportert fra NT på en dag over flere aktuelle rasteplasser er 48 000 ind. 6.5. *Sommerfunn*: FI (1), TR (1), NO (2), NT (2), HO (6), RO (2), VA (2), TE (2), VF (3) og OA (1). Vinterforekomsten var med unntak av for RO og VA i des. temmelig laber (tab. 2). Nordligste vinterfunn var 1 ind. Lakselva, Vestvågøy (NO) 5.-13.2.

Tundragås *Anser albifrons*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
80	6743	486	15	97, 98, 04

Med 80 ind. var forekomsten den svakeste siden 1992. Det er som vanlig RO som dominerer vinterperiodene (tab. 2). Kun 18 ind. ble registrert i RO jan.-mars, mens VA hadde 3 ind. i tilsvarende periode. 1 nov.-des. ble det kun registrert 3 ind. i MR, 3 ind. i RO og 4 ind. i VA. Det er ikke rapportert om hekkforsøk, men sommerobservasjon av 2 ind. (ua. *albifrons*) foreligger fra Nyelv, Nesseby (FI) 25.6, 1 ind. Nesseby kirke, Nesseby (FI) 10.6 samt 1 ind. Utsira (RO) 8.6. Av ua. *flavirostris* er rapportert 1 ind. Lista, Farsund (VA) 1.1-11.4, 4 ind. Jæren (RO) 21.1-26.3, 1 ind. Syltørene, Surnadal (MR) 18.11 og 1 ind. Rørvikvågen, Giske (MR) 2.-23.12. *Fylkesfordeling*: FI (4), TR (1), NO (17), NT (14), ST (3), MR (3), RO (22), VA (8), TE (1), VF (1), BU (1), HE (1) og ØF (4). *Tillegg*: 1 ind. i OA 2006.

Dvergås *Anser erythropus*

Det er ikke rapportert funn utenfor den faste rasteplassen på Valdakmyra, Porsanger (FI). Tellinger fra Valdakmyra viser en rekordsvak forekomst med 30 ind., hvorav 12 ad. par, 2 enslige ad., 2 enslige subad. og 2 ungfugler om våren. Forekomsten på høsten var imidlertid den beste siden 1995 hva angår totalt antall rastende ind., med 33 ad. og 33 juv. Ungeproduksjonen var den beste siden 2002 (Øien & Aarvak 2007). Det er rapportert 7 kull fra Sverige, hvilket er det høyeste antall kull registrert siden Projekt Fjällgås startet. Den største høstansamlingen på høsttrekket var 78 ind. (Hellström & Strid 2008).

Det ble registrert 31 dvergsvaner i Norge i 2007. Selv om forekomsten var den beste siden 2003, så var den likefullt under snittforekomsten i perioden 1991-2000. Den adulte fuglen på bildet er fotografert på Nordhassel på Lista, Farsund (VA) 11.11.2007 av Gunnar Gundersen.

De aller fleste fylkene på Østlandet melder om hekkefunn av hvitkinngås i 2007. I Hedmark ble et par med to unger registrert ved Rokosjøen, Løten (HE) 2.7.2007. Foto: Jon Bekken.

Tabell 1. Funn (ind.) av sædgås *Anser fabalis* i Norge (÷ FI) 2007.*Records (individuals) of Bean Goose Anser fabalis in Norway (excl. Finnmark) 2007.*

Fylke	jan.-mars	Vår	Sommer	Høst	nov.-des.	Total
<i>County</i>	<i>Jan.-Mar.</i>	<i>Spring</i>	<i>Summer</i>	<i>Autumn</i>	<i>Nov.-Dec.</i>	
TR	-	6	-	-	-	6
NO	-	2	-	2	-	4
NT	-	18	2	4	-	24
ST	1	-	-	-	1	2
MR	-	-	-	2	-	2
RO	3	-	-	1	4	8
VA	-	5	-	17	14	36
TE	2	13	-	4	-	19
VF	5	3	1	62	-	71
BU	1	4	-	-	-	5
OA	1	1	-	6	-	8
OP	-	-	-	1	-	1
HE	-	2	-	-	-	2
ØF	4	1	-	7	-	12
Total	17	55	3	106	19	200

Tabell 2. Vinterfunn (ind.) av gjess i Norge 2007. J-M: januar-mars, N: november, D: desember.*Wintering geese (individuals) in Norway in 2007. J-M: January-March, N: November, D: December.*

Fylke	Sædgås		Kortnebbgås		Tundragås		Hvitkinngås		Ringgås	
<i>County</i>	<i>Bean Goose</i>		<i>Pink-footed Goose</i>		<i>White-fronted Goose</i>		<i>Barnacle Goose</i>		<i>Brent Goose</i>	
	J-M	D	J-M**	N-D	J-M	N-D	J-M	D	J-M**	D
NO	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
NT	-	-	1	307*	-	-	-	-	-	-
ST	1	1	1	62*	-	-	-	1	-	-
MR	-	-	1	-	-	3	1	-	-	-
HO	-	-	2	11*	-	-	6	-	-	-
RO	3	4	8	283	18	3	2	1	-	-
VA	-	14	11	75	3	4	3	-	-	-
TE	2	-	-	10*	-	-	1	-	-	-
VF	5	-	-	100*	-	-	-	-	-	-
BU	1	-	-	4*	-	-	-	-	-	-
OA	1	-	4	-	-	-	4	4	-	-
OP	-	-	-	97*	-	-	-	-	-	-
ØF	4	-	-	-	3	-	-	-	-	-
Total	17	19	29	949	24	10	17	6	0	0

* trolig senttrekkende ind./probably late migrating individuals.

** trekkende ind. 15.-31.3 ekskludert/migrating individuals 15.-31.3 excluded

Stripegås *Anser indicus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
68	793	20	4	05, 03, 06

Årets funnmasse på 68 ind. gjør året betydelig svakere enn de to foregående årene, men like fullt en god forekomst virksomhetsperioden sett under ett. Mønsteret i funnmassen følger tidligere år, med en hovedvekt av funnene i mai-juni og aug.-sept. De største flokkene var 17 ind. Tautra, Frosta (NT) 10.6, 12 ind. Hemnskjel, Snillfjord (ST) 12.6 og opptil 9 ind. Gaulosen, Melhus (ST) 14.5-6.10. Første funn for året var 1 ind. Herøy (NO) 4.5, og siste funn var 1 ind. Reve, Klepp (RO) 25.10. *Hekkefunn*: 1 par m/2 pull. Tautra, Frosta (NT) i juli-aug. var første rene hekkefunn av arten i fylket. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: NO (3), NT (21), ST (22), SF (1), RO (9), VA (2), VF (7), BU (1) og HE (2). I Danmark ble 31 ind. rapportert (Christensen & Lange 2008).

Snøgås *Anser caerulescens*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
10	274	15	14	01, 93, 02

Med 10 ind. er forekomsten den svakeste siden 1999. *Alle funn*: 2 ind. ptN Storøya, Bærum (OA) 12.4, 2 ind. rastende Steinkjerområdet, Steinkjer (NT) 15.-26.4, 2 ind. rastende Breivika, Andøy (NO) 13.-14.5 samt 1 ind. Gaulosen/Buvika, Melhus/Skaun (ST) 3.9-3.10 og 1 ind. Ørin/Tronesbukta, Verdal (NT) 19.9-10.10 regnes som de samme ind. Videre foreligger funn av 1 ind. Fredrikstad, Fredrikstad (ØF) 12.4, 4 ind. Jæren (RO) 13.4-21.8, 1 ind. på forskjellige lokaliteter i OA 23.4-7.10, 1 kadaver Granabukta, Snåsa (NT) 20.5, 1 ad. Vallsjø, Vega (NO) 30.6. Danmark rapporterer om 30 ind., hvilket er som et normalår å regne (Christensen & Lange 2008).

Kanadagås *Branta canadensis* (H SJ-NO)

I Nord-Norge er det ikke rapportert hekkefunn i 2007.

Hvitkinggås *Branta leucopsis* (V, H-SJ)

Vinterfunn: Vinterforekomsten var svak både i jan.-mars og des., og vi må tilbake til 2002 for å finne lavere vinterantall (tab. 2). Det nordligste vinterfunnet var av 1 ind. Eidsvatnet/Botngårdsfjæra, Bjugn (ST) 21.11-30.12. *Hekkefunn*: I OA ble det talt 234 hekkende par som er en økning på 83 par siden forrige optelling i 2005. 1 par m/2 pull. Indre Mannevær, Mandal (VA) 19.-20.6, 10-20 hekkende par Sandskjæra, Tvedestrand (AA) i mai-juni, 1 ad. varslet Østre Rauen, Bamble (TE) 2.6, 1 par m/1 pull. Mølen, Hurum (BU) 24.6, 5 par hekket Sundbyholmene, Hurum (BU) 26.5, 2 par hekket Høvikskjæra, Røyken (BU) 26.5, 1 par hekket Skurven, Røyken (BU) 26.5, 1 par m/2 pull. Rokosjøen, Løten (HE) 2.7, 1 reir Øra, Fredrikstad

(ØF) 22.5, 6 reir Søndre Sletter, Råde (ØF) 2.6, 1 reir Eldøya, Rygge (ØF) 2.6. *Interessante sommerfunn utenfor Oslofjordområdet*: 4 ind. Nesseby, Nesseby (FI) 10.-15.6, 1 ind. Klakken/Valan, Leka (NT) 3.-4.7, 2 ind. Flemøy, Haram (MR) 24.7-19.8, opptil 14 ind. Jæren (RO) 1.6-19.8, 1 ind. Vågsvollvåien, Farsund (VA) 29.6, 7 ind. Jomfruland, Kragerø (TE) 8.-20.6, 1 ind. Øra, Ulefoss, Nome (TE) 20.6, opptil 6 ind. Eidsand, Gran (OP) 7.-26.6. I Sverige ble ikke de viktigste hekkelokalitetene talt opp d.å. (Hellström & Strid 2008). *Tillegg*: 4 hekkende par i BU i 2006.

Ringgås *Branta bernicla* (V, UA *bernicla*, UA *hrota* (O, TE-ØF)). Kun ua. *bernicla* i oversikt under.

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
65	958	54	6	06, 94, 93

Vinterfunn: Ingen vinterfunn foreligger i 2007 (tab. 2). *Ua. bernicla*: Med 65 ind. ble det et år over gjennomsnittet i virksomhetsperioden. På vårtrekk (29.3-31.5) ble 10 ind. registrert mens på høsttrekk (15.9-15.11) ble 53 ind. registrert. Største flokk på høsten var 33 ind. Laukvikleira, Vågan (NO) 23.9. *Sommerfunn*: Skallelv, Vadsø (FI) 22.-23.6, Skansøyra, Saldal (NO) 2.7. *Fylkesfordeling*: FI (1), TR (6), NO (34), NT (2), ST (8), HO (1), RO (4), VA (7), TE (1) og VF (1). *Ua. hrota*: Flere ind. er ikke ua.-bestemt, men er antatt å være ua. *hrota*. Fra TE rapporteres 441 ind. i perioden 15.4-31.5 med en topp på 250 ind. 31.5. Fra høsttrekket rapporteres 1 ind. 27.10. Fra VF foreligger det funn av kun 57 ind. i perioden 20.5-8.6. Fra høsttrekket rapporteres 3 ind. 3.11. Fra BU rapporteres minst 120 ind. pt Drammen 2.6. Fra OP og HE rapporteres sjeldne innlandsfunn av 1 ind. Vågåvatnet, Vågå (OP) 22.10 og 1 ind. Nordre Osen, Åmot (HE) 13.10. Fra ØF rapporteres 50 ind. i perioden 20.5-9.6 og 1 ind. 20.-23.10.

Gravand *Tadorna tadorna* (V 12-1)

Vinterfunnene fortsetter å være få, med kun 6 ind. i jan. og ingen ind. i des. *Alle funn*: Øra, Fredrikstad (ØF) 6.1, 2 ind. Håtangen, Hå (RO) 9.1, Nordre Ovenbukta, Råde (ØF) 14.1, Bliksekilen, Tønsberg (VF) 22.1 og Tjørvebukta, Farsund (VA) 28.-29.1.

Mandarinand *Aix galericulata*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
28	264	13	1	07, 04, 05

Til sammen 28 ind. ble registrert spredt omkring i landet, og det er ny rekord i virksomhetsperioden. Funnmønsteret ligner de foregående år med en hovedtyngde av ♂♂ (21). Nordligste funn var ♂ Røstlandet, Røst (NO) 4.5-7.9, ♂ Æsvika, Meløy (NO) 10.5 og Korgen, Hennes (NO) 24.5. *Øvrige funn*: ♂ Tistedal, Halden (ØF) 1.1-3.3, ♂ Sandtangen, Time (RO) 3.2, ♂ Nordre Skeisvatnet, Haugesund (RO) 14.3-9.4, ♀

Haraldsvang, Haugesund (RO) 14.3-6.6, ♂ Vesterelven, Fredrikstad (ØF) 31.3, 2 ♂♂ Nordvikstranda, Surnadal (MR) 14.4, Semsøyene, Notodden (TE) 26.4, ♂ Lunde, Nome (TE) 26.4-12.6, ♂ Bukta fuglefredningsområde, Gloppen (SF) 26.4, ♂ Syverstaddammen, Asker (OA) 29.4, ♂ Lillehammer (OP) 6.5-okt., 1 par Sæveli, Grimstad (AA) 12.5, 2 ♂♂ Snåsa og Sprova, Snåsa/Steinkjer (NT) 20.5-21.6, 2 ♂♂ Lofthus, Ullensvang (HO) 21.5, Farstad, Fræna (MR) 27.5, ♀ Lunde, Nome (TE) 12.6, ♂ Østensjøvatnet, Oslo (OA) 12.-25.9, ♂ Sola sjø, Sola (RO) 3.10, ♂ Ognaelven, Hå 21.10, ♂ Straumen, Farsund (VA) 27.-29.10 og ♀ Stokkelandsvatnet, Sandnes (RO) 11.11. *Tillegg*: 1 ind. i NO i 2004 og 2005.

Snadderand *Anas strepera*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
174	2108	70	6	05, 03, 06

Funnmassen holder seg forholdsvis stor, men 174 ind. er likevel den svakeste forekomsten siden 2001. Individuer som forflytter seg mellom vatn gjør det vanskelig å estimere antall, så antallene kan betraktes som forsiktige estimater. Funnmassen følger det vanlige mønstret med en overvekt av vårfunn av par og ♂♂. Sammenlignet med fjoråret ble flere ind. registrert nord for Dovre, mens betydelig færre ind. ble registrert sør for Dovre. *Vinterfunn*: ♀-f. Melsvatnet, Voss (HO) 1.1-3.2, Grudavatnet, Klepp (RO) 10.2, ♂ Alvevatnet, Klepp (RO) 16.-28.2, 2 ind. Horpestadosen, Klepp (RO) 22.2, ♂ Roald, Giske (MR) 30.-31.12. *Hekkefunn*: Det er ikke rapportert påviste hekkinger i 2007. Funnmønstret med mange par på våren indikerer at arten hekker regelmessig, men skjult levevis gjør det vanskelig å påvise hekkinger. *Fylkesfordeling*: FI (4), NO (15), NT (15), ST (7), MR (8), SF (1), HO (1), RO (71+), VA (10), TE (6), VF (10), BU (5), OA (6), OP (7), HE (2) og ØF (6). I Sverige var antallet omtrent som i 2006 (Hellström & Strid 2008). *Tillegg*: 1 ind. i NT i 2004.

Stjertand *Anas acuta* (H, V)

Vinterfunn: 43 ind. er rapportert fra perioden jan.-mars, og 20 ind. fra des. Årets vinterforekomst er den nest høyeste i virksomhetsperioden, bare overgått av fjoråret. *Vinterfunnene* hadde følgende fylkesfordeling (jan./feb.- des.): NO (5-3), NT (1-0), ST (4-3), MR (1-6), HO (2-1), RO (17-4), VA (7-0), TE (3-0), VF (0-2), OA (3-0) og ØF (0-1). *Hekkefunn*: 2 konstaterte hekkefunn og en sannsynlig hekking er rapportert; ♀ + 6 pull. Låen, Selbu (ST) 20.6-16.7, ♀ + pull. og varslende ♀ Bleikvasslia sør, Hemnes (NO) 30.6.

Knekkand *Anas querquedula*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
138	2491	132	9	06, 96, 02

Årets forekomst på 138 ind. faller omtrent på gjennomsnittet i virksomhetsperioden. Det store flertallet funn er som vanlig rapportert fra perioden ultimo april-mai. De første funn for året var 1 par Østensjøvatnet, Oslo (OA) og 1 ind. Mjøsa ved Kapp brygge, Østre Toten (OP) 1.4, mens den siste observasjonen var 1 ind. Akerøya, Hvaler (ØF) 16.10. I forhold til fjoråret ble det rapportert færre ind. sør for Dovre, mens forekomsten var omtrent den samme nord for Dovre. *Hekking*: Pga et skjult levevis i hekketida er knekkanda svært vanskelig å konstatere hekkefunn av arten, og d.å. er ingen påviste hekkinger rapportert. *Fylkesfordeling*: FI (4), TR (5), NO (7), NT (8), ST (4), HO (1), RO (30), VA (15), TE (10), VF (10), BU (5), OA (16), OP (13), HE (5) og ØF (5). *Tillegg*: 1 ind. i BU i 2006.

Skjeand *Anas clypeata* (H, V)

Antallet som overvintrer forholder seg lavt og alle listes: Eidsvatnet, Bjugn (ST) 7.1 og ♂ Skeie, Klepp (RO) 22.2. *Hekkefunn*: Kun en påvist hekking er rapportert; ♀ m/8 pull. Måsdammen, Tautra, Frosta (NT) 18.-29.6.

Taffeland *Aythya ferina* (S 6-8)

Hellesjøvannet, Aurskog-Høland (OA) og Årnestangen, Rælingen (OA) er de viktigste kjente myteplasesene for taffeland i Norge. Utenfor rapportperioden hadde Hellesjøvannet maksimumsnotering på 424 ind. 22.9. På Årnestangen ble en maksimumsnotering på 153 ind. registrert 30.8, og dette er ny rekord for lokaliteten. Det foreligger få og spredte funn utenom OA og alle listes: ♂ Steinsvika, Hole (BU) 1.6, ♂ Pollevatnet, Ås (OA) 2.6, ♂ Sorgenfrigropa, Fredrikstad (ØF) 5.-9.6 og 26.8, ♂ Mosvatnet, Stavanger (RO) 18.6, 2 ♂♂ + ♀ Ergavatnet, Klepp (RO) 7.7, ♀ Låen, Selbu (ST) 22.7-1.8, ♂ Søylandsvatnet, Hå (RO) 3.8. Årets eneste hekkefunn stammer fra RO; 1 ♀ med 5 pull. Ergavatnet, Klepp 7.7.

Praktærfugl *Somateria spectabilis* (MR-ØF)

Det er som vanlig sparsomt med funn fra rapportområdet og 5 ind. er antatt. Fra MR rapporteres ♂ Ørnvika, Kristiansund 11.-12.4. Fra SF rapporteres ♂ + ♀-f Stad, Selje 1.12. Gjengangeren (♂) på Herdla, Askøy (HO) ble sett der, samt i Haglundbukta, Meland i perioden 6.1-24.2. Den 4.8 var den tilbake for sin 22. overvintring og ble observert fram til 9.9. Fra ØF rapporteres ♂ Store Kollen, Hvaler 28.3, og antatt samme ind. Brentetangen, Rygge 24.5 og Rauer, Fredrikstad 2.9. *Sommerfunn fra fastlandet*: Fra FI rapporteres hele 194+ ind. i Vardøområdet, Vardø 22.6. Fra TR rapporteres ♂ Langnes, Tromsø 10.6 mens fra NO rapporteres ♂ Skansøyra, Saltald 6.6.

Stellerand *Polysticta stelleri* (O+FI)

Det er ikke rapportert stellerender utenom FI d.å. Fra FI tar vi med et sommerfunn av opptil 10 ♂♂ og 1 ♀ Vadsøya, Vadsø 22.6-23.7.

Par av snadderand Linnestranda, Lier (BU) 12.5.2007. I perioden 1991-2000 ble det sett færre snadderender enn knekkender i Norge. Etter år 2000 har dette forholdet snudd seg i snadderandas favør. Foto: Jens Erik Nygård.

En forekomst på 138 individer av knekkand i 2007 var nær gjennomsnittet på 132 ind. pr. år i perioden 1991-2000. Hannen på bildet ble fotografert i Vågsvollsvåten ved Lista fyr, Farsund (VA) 20.5.2007 av Vegard Bunes.

Lappfiskand *Mergellus albellus*÷ FI i oversikten under. *Excl. FI*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
224	2980	153	3	99, 06, 07

Totalantallet er på 255 ind. Ser vi bort fra FI, er totalantallet på 224 ind. den tredje beste forekomsten i virksomhetsperioden. Det er brukt skjønn i vurdering av antall ind. da det kan skje hyppige forflytninger. Det er vatnene på Jæren (RO) som huser de fleste lappfiskender vinterstid, og det høyeste antallet herfra var 21 ind. Grudavatnet, Klepp 10.2. *Hekkeindikasjoner og sommerfunn:* Fra Vikna kommune (NT) rapporteres 5 kull i juni-juli. Også fra NO rapporteres interessante sommerfunn; 6 ind., hvorav 2 ♂♂ Salvatnet, Herøy 23.6-23.8, ♂ Auran, Straumen, Rana 11.-20.6. I OP ble ♀ registrert Svartungen, Østre Toten sommer fram til 9.8. *Fylkesfordeling:* FI (31), NO (6), NT (14), ST (2), MR (1), HO (3), RO (94), VA (41), AA (1), TE (7), VF (16), BU (10), OA (16), OP (4), HE (3) og ØF (6).

Jerpe *Bonasa bonasia* (O SJ + SF-VA)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2007.

Rapphøne *Perdix perdix*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
5	141	6	10	04, 05, 92

En ukjent andel av funnene de siste åra dreier seg trolig om utsatte fugler, og det er Østfold som har stått for de fleste funnene. Dette året foreligger kun ett funn: 5 ind. Storenga, Torsnes, Fredrikstad (ØF) 27.1.

Vaktel *Coturnix coturnix*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
329	1823	49	2	02, 07, 05

Med 329 ad. var årets forekomst på høyde med rekordåret 2002 (332 ind.). *Hekkefunn:* Pga vaktelens levesett er hekkinger vanskelige å påvise, men noen hekkefunn foreligger: ad. + 3 juv. Jåbekk, Mandal (VA) 4.8, 3 kull Hals, Øvre Eiker (BU) 22.8, 4 juv. Kornelius østre, Eidsvoll (OA) 29.8. Førsteregistreringen for året var 1 sy. Skollevoll, Farsund (VA) 6.5, mens siste ind. ble registrert i Havika, Farsund (VA) så sent som 10.12. Nordligste funn var så langt nord og så sent som 1 ind. Hornøya, Vardø (FI) 1.10. Funnene dreier seg som vanlig stort sett om syngende hanner. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn):* FI (1), NT (13), ST (41), MR (12), SF (5), HO (4), RO (18), VA (17), AA (2), TE (14), VF (30), BU (16), OA (75), OP (31), HE (16) og ØF (34). I Sverige ble 1816 spillende vaktler rapportert, hvilket er ny årsrekord (Hellström &

Strid 2008). 767 ind. i Danmark var også ny årsrekord der (Christensen & Lange 2008). *Tillegg:* 1 kull Horne, Stange (HE) i 2006 og 1 ind. i OA i 2006.

Storlom *Gavia arctica* (V 11-3)

Med 69 ind. hadde d.å. den beste vinterforekomsten i virksomhetsperioden. I perioden jan.-mars ble 40 ind. registrert, mens antallet havnet på 29 ind. i des. *Fylkesfordeling (jan.-mars/nov.-des):* FI (0-2), NO (3-0), NT (3-1), ST (8-0), MR (1-0), SF (1-0), RO (14-13), VA (5-1), AA (2-2), TE (2-4), VF (1-4), OA (0-1) og OP (0-1). *Tillegg:* 1 ind. i OA des. 2006.

Islom *Gavia immer*

Sommerfunn sør for NO: 2K Møringa, Horten (VF) 8.6, opptil 2 ind. Revtangen, Klepp (RO) 14.6-23.7, 2K Rokosjøen, Løten (HE) 22.6, Oldevatnet, Stryn (SF) 24.6, Eikanger, Lindås (HO) 10.7, opptil 10 ind. Vik, Klepp (RO) 16.7-7.8, 2K Obrestad fyr, Hå (RO) 23.7 og ad. Eikedalsvatnet, Kvam (HO) 9.8.

Gulneblom *Gavia adamsii* (O÷FI, TR)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
217	2547	99	4	01, 05, 06

Med 217 ind. (tab. 3) ble 2007 det fjerde beste året i virksomhetsperioden. Som vanlig er de fleste fuglene registrert på vestkysten fra MR-VA i perioden fra april-mai. Lokalitetene med flest ind. i perioden april-mai var Skogsøy, Øygarden (HO) og Stad, Selje (SF) med hhv. 63 og 36 ind. Flest overvintrende fugler ble registrert fra NT til MR (tab. 3). Anmerkingsverdig var 1 ind. Mjøsa utenfor Båkin, Kapp, Østre Toten (OP) 31.3-18.4. Sverige hadde med 75 ind. en liten oppgang fra 2006 (Hellström & Strid 2008).

Dvergdykker *Tachybaptus ruficollis* (O SJ-NO, S 5-8)

I det nordlige rapportområdet rapporteres 9 ind. spredt i NO med de nordligste funn fra Vinjevika, Gimsøya, Hadsel 24.2 og Hinnøya primo november. *Hekkefunn:* Fire konstaterte hekkefunn ble innrapportert. I RO ble par med reir registrert Øksnevadtjern, Klepp 2.-11.5. I OA gjorde 1 par hekkforsøk i Syverstaddammen, Asker 13.-23.5, men hekkingen ble mislykket. I ØF ble par + 3 juv. registrert i Sorgenfrigropa, Fredrikstad 18.7-26.8 og par + 3 juv. i Skipstadkilen, Hvaler 8.9. *Andre sommerfunn:* MR: 3 ind. Lerstadvatnet, Ålesund 17.6. HO: 1 ind. Vestbødstadtjødn, Fitjar 21.5-7.6, par Nordskogvatnet, Sveio sommer og Vigdarvatnet, Sveio 29.7. RO: Grudavatnet, Klepp 13.8. OA: sy. Svartlagsdammen, Frogn 9.5 og 24.6-19.7. OP: Skonnolstjern, Gjøvik 18.7. HE: 3 ind. Seljestadtjødn, Tynset 29.6. ØF: Moumgropa, Fredrikstad 3.4-17.6. *Tillegg:* Finnfjordvatnet, Lenvik (TR) 24.4.2005.

Toppsykker *Podiceps cristatus* (O SJ-NO)

De fleste funn er som tidligere år gjort i NT. Det nordligste funnet ble gjort i Vinjevika, Gimsøya, Vågan (NO) 19.4 (funn nr. 10 i NO). På den faste

Tabell 3. Antall ind. av gulnebbblom *Gavia adamsii* i Norge (unntatt FI, TR og NO) i 2007.*Records (individuals) of White-billed Diver Gavia adamsii in Norway (excluding FI, TR and NO) in 2007.*

Fylke	jan.-mars	apr.-mai	juni-aug.	sep.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Mar.	Apr.-May	June-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
NT	3	1*	-	-	1	5
ST	15	*	2	7	1	25
MR	6	12	-	1	1	20
SF	-	36	-	1	6	43
HO	1	66	-	1	-	68
RO	4	17	-	5	1	27
VA	4	15	-	3	2	24
AA	-	1	-	-	-	1
VF	-	2	-	-	-	2
OP	1	*	-	-	-	1
ØF	1	-	-	-	-	1
Total	35	150	2	18	12	217

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

overvintringslokaliteten Tautra, Frosta (NT) ble et maksimumstall på 7 ind. registrert 10.2, mens tilsvarende antall på førjulsvinteren var 15 ind. 4.11. Øvrige funn i NT var opptil 9 ind. Børgin, Inderøy 25.2-25.3, Vinge, Stjørdal 11.3-14.4, Vistfjæra, Steinkjer 15.4, Storleiret, Frosta 9.9 og Holmbukta, Levanger 27.12. I ST rapporteres opptil 3 ind. Buvika/Gaulosen, Melhus/Skaun 5.1-21.4, 1 ind.s.st. 30.8-1.12, Garten, Ørland 20.1-11.2 og Grandefjæra, Ørland 16.12. På strekningen MR-HO foreligger ingen funn d.å.

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena* (I, S 6-8)

Innlandsfunn: Steinsodden naturreservat, Ringsaker (HE) 9.-23.4, Mjøsa ved Smedmoen, Gjøvik (OP) 13.4, 2 ind. Orrevatnet, Klepp (RO) 29.4, Tuppsjøen, Åmot (HE) 3.-4.5, Lømsen, Steinkjer (NT) 30.5, 2 ind. Soløyvatnet, Bodø (NO) 15.6, Bjårvatnet, Hå (RO) 6.9, Hammervatnet, Levanger (NT) 14.10 og Kråkenesvatnet, Farsund (VA) 30.11. **Sommerfunn:** Brattli, Sør-Varanger (FI) 1.6, Hui, Tjøme (VF) 5.7 og opptil 2 ad. + 1K Eidsbotn, Levanger (NT) 21.-23.8. **Tillegg:** 1 ind. Minnesund, Eidsvoll (OA) 4.5.2006, Persfjorden, Vardø (FI) 30.6.2006.

Horndykker *Podiceps auritus*

(S 5-8 MR-ØF (+OP-HE))

Det var ingen konstaterte hekkfunn i rapportområdet i 2006. Det ble imidlertid gjort funn på 6 potensielle hekkelokaliteter i rapportområdet. I RO ble det registrert 1 ind. i Ergavatnet, Klepp 23.7. I TE ble 1 ind. registrert Møsvannstangen, Vinje 15.6. Fra VF rapporteres 2 ind. Borrevatnet, Borre 8.5. I BU ble

det påvist 3-6 par på 2-3 lokaliteter i Hol og Gol kommuner. Videre opptil 3 juv. Fiskumvatnet, Øvre Eiker 18.-25.8 og 1 ind. Nordfjorden, Ringerike 31.8-14.10 som trolig ikke er hekkeområder. I ØF ble opptil 2 ind. registrert Sorgenfrigropa, Fredrikstad 24.5-26.6. I 2007 var den en landsdekkende kartlegging av hornedykker i Norge som medførte funn av 648-736 hekkende par på til sammen 304 lokaliteter. Flest par ble funnet på strekningen TR-NT (Øien *et al.* 2008).

Grålire *Puffinus griseus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
615	7141	230	5	05, 97, 00

Årstotalen kom opp i 615 ind., hvilket er en meget god forekomst. Alle funn ble gjort i perioden juli-nov., og med 1 ind. på hhv. Møringa, Horten (VF) 19.5, Hamningberg, Båtsfjord (FI) 24.6, Persfjorden, Vardø (FI) 30.6, Smøla (MR) 30.6 og Ravn, Larvik (VF) så sent som 1.12 som de eneste unntakene. Fordelingen i antall ind. pr. mnd var som følger: mai (1), juni (3), juli (36), aug. (113), sept. (438), okt. (21), nov. (2) og des (1). Maksimumstall registrert på en enkelt observasjonsdag var 78 ind. pt. forbi Utsira (RO) 2.9. **Fylkesfordeling:** FI (2), NO (52), ST (84), MR (51), SF (86), HO (4), HS (25), RO (202), VA (54), TE (9), VF (44) og ØF (2). I Sverige ble ca. 130 ind. rapportert, mens Danmark hadde 384 ind. (Hellström & v Strid 2008, Christensen & Lange 2008).

Havlire *Puffinus puffinus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
357	2275	90	1	07, 05, 98

357 ind. ble observert i 2007, hvilket er den beste forekomsten i virksomhetsperioden. Første observasjon for året var 1 ind. Lista, Farsund (VA) 8.5, mens siste observasjon var 1 ind. Utsira (RO) 11.10. *Månedfordeling*: mai (83), juni (2), juli (123), aug. (107), sept. (41) og okt. (1). *Fylkesfordeling*: FI (41), NO (7), ST (2), MR (62), SF (58), HO (1), RO (120), VA (19), TE (12), VF (24), BU (2), OA (4) og ØF (5). Sverige hadde en pen oppgang fra fjoråret med ca. 50 ind., mens Danmark hadde et nytt meget godt år med 71 ind. (Hellström & Strid 2008, Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 1 ind. i OA i 2004.

Havsvale *Hydrobates pelagicus* (O AA-ØF)

Kun to funn er rapportert: 1 ind. på havet utenfor TE 10.8 og 1 ind. Møringa, Horten (VF) 15.8.

Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* (O SF-ØF)

Antatte 4 funn av 5 ind. er rapportert. *Alle funn*: Brentangen, Rygge (ØF) 10.1 og antatt samme ind. Vallø, Tønsberg (VF) samme dato, 2 ind. Holmengrå, Fedje (HO) 18.8, Revtingen, Klepp (RO) 25.9, Brentetangen, Rygge (ØF) 25.9 og antatt samme ind. Karlsvikodden, Tønsberg (VF) samme dag.

Gråhegre *Ardea cinerea* (O SJ-FI)

Kun 1 ind. Havna, Vadsø 18.4 og 1 ind. Latari, Alta 7.10 er rapportert fra FI d.å.

Vepsevåk *Pernis apivorus* (O SJ-RO)

Det er rapportert to funn fra potensielle hekkeområder i NT og antatt 4 funn av 5 ind. på høsttrekk i RO. *Alle funn*: Sørli, Lierne (NT) 16.-17.6, 1K Sørli, Lierne (NT) 21.8, Kvitsøy (RO) 25.9, 2 ind. Eikeland, Bjerkreim (RO) 27.9, Lassaskaret, Hå (RO) 28.9 og s.st. 30.9.

Havørn *Haliaeetus albicilla* (O RO-ØF)

I RO og VA hekker arten med flere par, men vi har ikke mottatt resultater fra hekkeundersøkelser i disse to fylkene. På strekningen AA-ØF ble det gjort funn av anslagsvis 59 ind. Av disse var 10 ind. fra ØP, og det er sannsynlig at havørna hekker i dette innlandsfylket. AA hadde 2 ind., TE hadde minst 8 ind., VF minst 15 ind., BU 6 ind., OA 3 ind., HE 5 ind. og ØF minst 10 ind. Fra Danmark er det rapportert om fortsatt framgang for arten (Christensen & Lange 2008).

Sivhauk *Circus aeruginosus*

÷ ØF i oversikten under. *Excl. ØF*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
141	2190	123	7	95, 96, 98

161 ind. (inkl. ØF) er omtrent som et gjennomsnittsårlige regne i virksomhetsperioden. Hekkefunn er rapportert fra RO og ØF. I RO var det minst 4 vellykkede hekkinger med 13 juv. registrert. I ØF produserte ett par 2 unger. Førstefunn av året var ♂ Ilene, Tønsberg 30.3, mens det siste ind. (♀) var på Gjennestadvatnet, Stokke (VF) 2.10. Det nordligste funnet var ad. ♀ Skrvøytnes, Sør-Varanger (FI) 24.6. *Fylkesfordeling*: FI (1), NT (1), ST (1), MR (2), SF (1), RO (27), VA (17), TE (13), VF (43), BU (7), OA (26), HE (2) og ØF (20). *Tillegg*: 2 ind. i NT i 2004, 1 ind. i AA i 2006.

Myrhauk *Circus cyaneus* (O SJ-HO, H, V)

Det var spredte registreringer i nesten hele rapportområdet d.å. Fra FI rapporteres ♀ Alta, Alta 19.5, ♂ Nesseby, Nesseby 23.6, ♀ Tverrelvdal, Alta 8.7 og 2K ♂ Skrvøytnes, Sør-Varanger 16.7. Fra NO rapporteres ♀-f. Ranseren, Hattfjelldal 26.8. Fra ST rapporteres ett funn fra vårtrekket; ♀ Grandefjæra, Ørland 28.4, samt ett sommerfunn fra Tillermarka, Trondheim 10.6. Videre rapporteres tre hekkende par i Oppdal kommune og et høstfunn av ♂ Gorsetlia, Oppdal 21.9. Fra MR rapporteres et sommerfunn av 2K ♀ Toppmyran, Smøla 6.6 og et høstfunn av 1K ptS Ona, Sandøy 23.9. Fra HO rapporteres høstfunn av 1K Gullfjellet, Bergen 3.10, ♀-f. Årskog, Fitjar 20.10 og ♀-f. Fammestadvatnet, Lindås 21.10. *Hekkefunn*: Foruten tre hekkende par i Oppdal kommune (ST), rapporteres 2 hekkende par i OP, hvorav ett av parene mislyktes etter å ha klekt ut 5 unger. *Vinterfunn (jan./feb.-des.)*: Kun fra sørlige deler av landet er det rapportert vinterfunn; RO (13-11), VA (4-1), VF (1-0), OA (0-1).

Musvåk *Buteo buteo* (O SJ-HO, V)

Åtte funn av åtte ind. innebærer at d.å. ble det svakeste siden 2002 (7 funn). De fleste funn kommer som de foregående årene fra HO. *Alle funn fra rapportområdet*: Hatland, Osterøy (HO) 27.3, Mundalsfjellet, Lindås (HO) 9.4, Jervan, Trondheim (ST) 14.4-5.5, pt. Brøttem, Klæbu (ST) 15.4, Vorland, Bømlo (HO) 4.5, Flasnes, Overhalla (NT) 19.5, Haukås, Sveio (HO) 24.7 og ptS Kalandsviken, Bergen (HO) 30.9. *Vinterfunn (jan./feb.-des.)*: Som vanlig kun vinterfunn fra sørlige deler av landet: RO (16-10), VA (8-3), AA (0-2), TE (0-1), VF (3-2).

Fjellvåk *Buteo lagopus* (V 12-2)

24 ind. ble registrert vinterstid, hvorav 11 ind. i jan.-feb. og 13 ind. i des. Dette er bak fjoråret den neste beste vinterforekomsten i virksomhetsperioden. De nordligste vinterfunnene var Brandåsen, Frosta (NT) 13.1, In. Brenna, Porsanger (FI) 24.2 og Torshus, Orkdal (ST) 24.12. *Vinterfunn (jan./feb.-des.)*: FI (1-0), NT (1-0), ST (0-1), RO (3-4), VA (2-4), OP (0-1) og ØF (4-3).

Fiskeørn *Panidon haliaetus* (O SJ, TR-VA)

Fra NT meldes det om hekkefunn av 4 par i Snåsa, 2 par i Lierne og 1 par i Steinkjer. I ST hekker arten med opptil flere par årlig i Røros kommune, men funn herfra rapporteres ikke. Utenfor Røros er hekkefunn av 1 par i Meldal rapportert. Ingen påviste hekkinger

Lerkefalken ser ut til å ha en positiv trend i Norge. Forekomsten i 2007 var den nest beste etter at NFKF startet sine registreringer i 1991. Voksenfuglen på bildet ble registrert på Dyngvoll, Lista, Farsund (VA) 17.8.2007. Foto: Gunnar Gundersen.

Det ble et godt år for åkerriksa i Norge i 2007 med 156 individer. Dette syngende individet er fotografert ved Ulvenvatnet, Os (HO) 4.6.2007 av Frode Falkenberg.

er rapportert fra det øvrige rapportområdet, men noen par hekker nok både i RO og VA. Andre observasjoner fordeler seg slik: TR (1), NO (1), NT (5), ST (2), SF (1), HO (3), RO (8) og VA (22). Første registrering fra rapportområdet var fra Lundevatnet, Lund (RO) 5.4, mens siste var fra Granaseteren, Snåsa (NT) 28.9. *Tillegg*: 5 konstaterte hekkinger i NT i 2005.

Tårnfalk *Falco tinnunculus* (V 12-2)

Totalt 32 ind. er antatt i vinterperioden, hvorav 22 ind. i jan.-feb. og 10 ind. i des. Dette er den svakeste vinterforekomsten siden 1998. Vinterfunnene i 2007 har en god geografisk spredning, men med hovedtyngden av funnene som vanlig på Sørvestlandet, samt noe overraskende i NO. *Funnfordeling pr. fylke (jan.-feb./des.)*: NO (5-1), MR (3-0), HO (1-1), RO (7-4), VA (3-3), TE (0-1), VF (2-0) og BU (1-0).

Dvergfalk *Falco columbarius* (V 12-2)

21 ind. ble registrert i Norge vinterstid, 16 av disse i jan. og feb. og 5 ind. i des. *Alle funn*: 8 ind. Jæren (RO) jan.-feb. og 1 ind. i des., 2 ind. Lista, Farsund (VA) i jan.-feb. og 1 ind. i des, Jåbekk, Mandal (VA) 19.1, Langøya, Averøy (MR) 21.1-3.2, Mølen, Larvik (VF) 21.1, Grandefjæra, Ørland (ST) 11.2, Vibrandøy, Haugesund (RO) 22.2, Gaulosen, Melhus (ST) 24.2, Kuøra, Trondheim (ST) 11.11-9.12, Holte brygge, Sauherad (TE) 1.12 og ♀-f Tenna, Herøy (NO) 24.12.

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
187	1684	54	2	06, 07, 03

Det er hvert år vanskelig å vurdere antall individ involvert i funnmassen, men inkludert ad. fra hekkefunn er forekomsten på minst 187 ind. Det er den nest beste forekomsten bak fjoråret i virksomhetsperioden. BU hadde flest konstaterte hekkinger med 13 par som produserte til sammen 18 unger. Seks par mislyktes i BU d.å. OA hadde 4 konstaterte hekkefunn. I HE var det 3 konstaterte hekkinger. ØF hadde 2 konstaterte hekkinger og en sannsynlig hekking. VF og OP hadde en konstatert hekking hver. *Funn nord for Dovre*: ad. Linneret, Lierne (NT) 5.6, Store Saltjern, Vadsø (FI) 29.6, 1K v/Storeidvatnet og Tussan, Vestvågøy (NO – funn nr. 6) 17.8-2.9 og 1K på fiskebåt, Sleppen fiskefelt (HN) 15.10. Første registrering for året var 1 ind. Borrevatnet, Horten (VF) 12.4, mens det siste ind. var det nevnte fra fiskefeltet Sleppen 15.10. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: FI (1), HN (1), NO (1), NT (1), HO (1), RO (1), VA (11), AA (1), TE (10), VF (40), BU (41), OA (37), OP (5), HE (9) og ØF (27).

Jaktfalk *Falco rusticolus* (V 12-2)

Anslagsvis 25 ind. av den største av våre falker er rapportert vinterstid i Norge i 2007, og dette er omtrent på nivå med 2006. 17 ind. ble registrert i jan.-feb., mens 8 ind. ble registrert i des. De fleste funn var fra RO hvor det ble sett ca. 9 ind. i jan.-feb. og ca. 3 ind. i des., samt

VA som hadde 2 ind. i jan.-feb. og 2 ind. i des. *Øvrige funn*: 2 ind. Saltstraumen, Bodø (NO) 14.1, 3K Valsneset, Bjugn (ST) 19.1, 2K Grandefjæra, Ørland (ST) 21.1, 2K Vallø, Tønsberg (VF) 19.2, Sundsvoll, Vega (NO) 28.2, Herdla, Askøy (HO) 7.12, Gjendeosen, Vågå (OP) 26.12 og Bulidalen, Hemsedal (BU) 31.12.

Vandrefalk *Falco peregrinus* (V 11-3)

Det er vanskelig å vurdere antall ut fra funnmassen, men et minimum av 94 ind. er antatt totalsum i vinterperioden. Av disse er 68 ind. registrert i jan.-mars., mens 26 ind. er registrert i des. I takt med en økende hekkebestand, synes antall vandrefalker som overvintrer å øke. Nordligste vinterfunn var 1 ind. Mørkved, Bodø (NO) 7.3. *Alle funn (jan./mars.-des.)*: NO (1-0), NT (4-1), MR (1-0), HO (4-2), RO (10-9), VA (8-5), AA (1-1), TE (2-2), VF (16-2), BU (2-0), OA (5-1), OP (4-0) og ØF (9-3).

Vannrikse *Rallus aquaticus* (O SJ-HO, H)

31 ind. ble registrert, og det er den svakeste forekomsten siden 2003. I det nordlige rapportområdet var det kun i HO at det ble gjort funn i hekketida: sy. Rimbareidtdjønd, Fitjar 20.5-7.6, sy. Nordretjønd, Fitjar 20.-31.5, opptil 2 sy. Vestbøstادتjønd, Fitjar 21.5-7.6 og Fammestadvatnet, Lindås 1.6. *Funn fra rapportområdet (jan./april-sept./des.)*: NO (3-8), NT (1-1), ST (1-2), MR (1-1) og HO (2-11). *Hekkefunn*: Den eneste konstaterte hekkingen var ad. + 1K Presterodkilen, Tønsberg (VF) 27.-31.8. *Tillegg*: Reir m/ett egg Strengereidfjord, Arendal (AA) 11.5.1998.

Myrrikse *Porzana porzana*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
24	489	21	9	02, 03, 00

Det ble rapportert 24 ad., hvilket er den svakeste forekomsten siden 1999. De fleste funn dreier seg som vanlig om syngende hanner. De nordligste funnene var sy. Hammervatnet, Levanger (NT) 24.4-10.6 og sy. Valatjønn, Bjugn (ST) 29.6-13.7. Førstefunn for året var det nevnte fra Hammervatnet, mens siste funn for året var Borrevatnet, Horten (VF) 14.9. *Fylkesfordeling*: NT (1), ST (1), HO (3), RO (6), VA (1), AA (1), TE (1), VF (1), OA (6), HE (1) og ØF (2). I Sverige var det et dårlig år med 196 sy. hanner (Hellström & Strid 2008), mens 66 ind. i Danmark var godt under gjennomsnittet siste 10 år (Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 1 ind. i HO i 2006.

Åkerrikse *Crex crex*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
156	1568	50	3	02, 03, 07

156 ind. er rapportert i 2007, hvilket er en god oppgang fra de foregående tre årene. Oppgangen skjedde

hovedsakelig på Østlandet, mens eksempelvis RO hadde samme antall som foregående år. Forekomsten er imidlertid langt svakere enn de to toppårene 2002/03. Den fylkesvise fordelingen av funn var normal, med mange funn i RO og OA. De nordligste funnene var sy. Sul, Verdal (NT) ult. juni/pr. juli og sy. Mostervika, Roan (ST) 14.-15.7. Første funn for året var fra Varhaug, Hå (RO) 1.5, mens det var ingen funn utenom hekkeperioden. *Hekkefunn*: 2 ad. + 2 pull. Kornsjø, Halden (ØF) 23.8. *Fylkesfordeling*: NT (1), ST (3), MR (5), SF (4), HO (4), RO (18), VA (5), AA (2), TE (11), VF (10), BU (4), OA (62), HE (6) og ØF (21). Sverige og Danmark hadde hhv 1085 og 301 sy. hanner som var meget gode tall i begge land; i Sverige den beste forekomsten i Fågelrapportens historie (Hellström & Strid 2008, Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 1 ind. i HO i 2006.

Sivhøne *Gallinula chloropus* (O SJ-NO)

Det er ikke rapportert funn i rapportområdet i 2007.

Sothøne *Fulica atra* (O SJ-TR)

To funn foreligger fra rapportområdet: Tennevatnet, Skånland (TR) 30.4 og Lille Kjæsvatnet, Lebesby (FI) 5.7.

Trane *Grus grus* (O SF-AA)

Fra HO rapporteres 3 ind. i perioden 1.-8.5, men ingen konstatert hekking som i 2004. Fra RO meldes det om minst 4 ind. 29.4-28.5 samt 1K 28.-30.9. Fra VA rapporteres minst 9 ind. i perioden 29.3-25.7 samt 2 ad. + 1K Lista, Farsund 9.8-16.9 og 1 ind. 14.10. Fra AA rapporteres 10 ind. 2.4-28.5, samt 1 ind. 18.11. Førstefunn for året i hele landet var 6 ind. Tjøtta, Alstahaug (NO) 17.3. *Vinterfunn*: Et sjeldent vinterfunn var ad. som holdt seg i Elvran, Stjørdal (NT) 29.12.

Tjeld *Haematopus ostralegus* (V 12-15.2)

Totalt ble det observert 162 ind. i perioden jan.-15.2 og 143 ind. i des. Fra Ørin/Rinnleiret, Levanger/Verdal (NT), som er den viktigste lokaliteten for tjeld vintertid i Norge, var maks.-tallet 100 ind. 17.2, mens i des. var makstallet 95 ind. 8.12. Det nordligste vinterfunnet var 1 ind. Reipå, Meløy (NO) 17.1. Andre funn av relativt høye antall var 20 ind. Møringa, Horten (VF) 7.1-1.2 og 16 ind. Tynesfjæra, Levanger (NT) 9.2. *Fylkesfordeling*: Jan.-15.2: NO (1), NT (124), ST (9), RO (4) og VF (24). Des.: NO (1), NT (99), ST (5), MR (1), HO (1), RO (4), VA (1), AA (2) og VF (29).

Avosett *Recurvirostra avosetta*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
2	124	7	15	04, 03, 91

Det ble registrert kun 2 ind. i 2007, og dermed er forekomsten, sammen med fjoråret, den nest svakeste i virksomhetsperioden (1 ind. i 2001). *Alle funn*: 2 ind. Orreosen, Klepp (RO) 1.-29.4. Fra Storbritannia rapporteres 1536 par på 68 lokaliteter (Holling 2010).

Dverglo *Charadrius dubius* (O SJ-AA)

Den nordligste registreringer var d.å. i NT. Her ble ad. rapportert fra Murbrekke, Snåsa 27.5. Fra ST har vi fått rapport om observerte par/ind. fra seks lokaliteter (Mosand, Kvål, Gravråk, Søndre Jaktøyen, Stavsegen, Gaulosen) i de nedre delene av Gaula i Midtre Gauldal, Melhus og Trondheim kommuner vår/sommer. Påvist hekking ble registrert på Kvål og 2 1K ble registrert i Gaulosen 6.-16.8. Fra MR rapporteres 1 ind. Frostadheia, Smøla 22.-23.5. Fra HO er det ingen rapporteringer d.å. Fra RO rapporteres 2 ind. Gruda, Klepp 4.6, Brusand, Hå 15.6, Bjårvatnet, Hå 17.6 og Taravika, Karmøy 4.-5.7. Fra VA er det rapporteringer fra Tonstad, Sirdal 27.-29.4, Nesheimsumpen, Farsund 21.5 og 2 ind. Sevika, Farsund 6.7. Fra AA rapporteres 2 ad. Røyrikilen, Evje & Hornnes 20.6, 4 ad. + pull. Vegusdal, Birkenes 23.6 og ad. + 3 pull. Krossen/Senum, Evje & Hornnes 1.7. *Tillegg*: 1 ind. i AA i 1997 og 2 ind. i AA i 2002.

Sandlo *Charadrius hiaticula* (V 11-15.2)

I 2007 ble 8 ind. registrert i rapportperioden. *Alle funn*: 2 ind. Verevågen, Farsund (VA) 20.1, 2 ind. Solastranda, Sola (RO) 24.-25.1, 1K Kviljodden, Farsund (VA) 15.11, 2 ind. Kvamsøya, Sande (MR) 30.12 og Stavasanden, Karmøy (RO) 30.12.

Boltit *Charadrius morinellus* (T)

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall.

Spring/autumn migration. Ranking for totals.

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
168/3	2780/44	129/3	8	98, 03, 05

Det er rapportert 168 ind. på vårtrekket, mens 3 ind. er rapportert fra høsttrekket. Forekomsten om våren var den svakeste siden 2002. Funnene fra vårtrekket fordeler seg slik: ST (6), HO (5), RO (103), VA (18), TE (8), VF (1), OA (3) og ØF (24). Førstefunn for året var 4 ind. Revtangen, Klepp (RO) 15.4. *Høsttrekk*: Nærland, Hå (RO) 17.7, 2 ind. Bjunes, Sirdal (VA) 10.-11.10. *Tillegg*: 5 ind. på vårtrekk AA i 2005.

Heilo *Pluvialis apricaria* (V 11-2)

Det ble et år med mange seint trekkende ind. i november, og trolig var bare 1-2 ind. reelle overvintre. 1 ind. ble registrert i jan.-feb. mens hele 167 ind. ble registrert i nov.-des. *Alle funn*: Kvalbein, Hå (RO) 19.1, opptil 100 ind. Lista fyr, Farsund (VA) 4.-11.11, 40 ind. Vik-Skeie, Klepp (RO) 17.11, 22 ind. Sele/Hellestø, Sola (RO) 19.11, 4 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 2.12, Lista fyr, Farsund (VA) 22.12.

Tundralo *Pluvialis squatarola* (V 12-3)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2007. Dette er første året i virksomhetsperioden som blir stående helt uten vinterfunn av tundralo.

Vipe *Vanellus vanellus* (V 12-10.2)

I perioden jan.-10.2 ble hele 715 ind. rapportert, men de

aller fleste trakk ut av landet i løpet av jan. *Fylkesfordeling jan.-12.2.*: ST (30), SF (1), HO (26), RO (607+), VA (49), AA (1) og ØF (1). De største ansamlingene var 500+ ind. Orre, Klepp (RO) 6.1 og 100 ind. Sømmevågen, Sola (RO) 14.1. I des. ble mer moderate 91 ind. rapportert og hadde følgende fylkesfordeling: NO (1), ST (45), MR (2), HO (3), RO (34), VA (5) og ØF (1). Den nordligste vinterregistreringen dette året var 1 ind. Silvalen, Herøy (NO) 24.12.

Polarsnipe *Calidris canutus* (V 11-4)

Det ble kun registrert 22 ind. i perioden jan.-april, og ind. registrert kun i april var trolig tidligtrekkere. *Alle funn (jan.-april)*: opptil 3 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 1.-21.1, opptil 11 ind. Kråka, Ørland (ST) 12.1-27.2, Tennvalen, Herøy (NO) 21.1, opptil 2 ind. Skeie N, Klepp (RO) 29.1-30.4, Kviljosanden, Farsund (VA) 2.-4.3, 2 ind. Nordhasselvika, Farsund (VA) 11.3, Brekstadfjæra, Ørland (ST) 28.4 og Ørin, Verdal (NT) 29.4. I nov.-des. var det kun funn av trolig seintrekkende ind. i sørlige deler av landet. *Alle funn (nov.)*: 3 ind. Strandnesbukta, Sola (RO) 2.-20.11, 3 ind. Stråholmen, Kragerø (TE) 4.11, Håtangen, Hå (RO) 13.11, Revntangen, Klepp (RO) 13.11, Skeie, Klepp (RO) 14.11 og Obrestad, Hå (RO) 17.11.

Sandløper *Calidris alba* (V 11-4)

Totalt ble 15 ind. rapportert fra vinterperiodene med 10 ind. i jan.-april og 5 ind. i perioden nov.-des. *Alle funn*: Nærlandsstranden, Hå (RO) 27.1, Håtangen, Hå (RO) 19.2, Solastranda, Sola (RO) 24.-25.2, Fuglevika, Farsund (VA) 2.3, opptil 6 ind. Revntangen, Klepp (RO) 21.3-29.4, opptil 4 ind. s.st. 13.-19.11 og Obrestad, Hå (RO) 17.11.

Tundrasnipe *Calidris ferruginea* (V 11-3)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2007.

Myrsnipe *Calidris alpina* (V 12-15.2)

Årets 66 ind. innebærer at det ble det svakeste året siden 1992 for forekomsten vinterstid. I jan.-feb. ble 38 ind. registrert med følgende fylkesfordeling: NO (2), NT (1), ST (28), RO (6) og VA (1). Den største flokken var opptil 18 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 14.1-25.3. I des. foreligger kun ett funn: 28 ind. Grandefjæra, Ørland (ST) 20.11-2.12. Vi tar med et svært tidlig funn fra FI: Vadsø, Vadsø 22.3.

Fjellmyrløper *Limicola falcinellus*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall. *Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
21/24	161/155	8/8	1	07, 99, 04/05

Funn i trekketidene: Med 45 ind. i trekketidene ble dette det klart beste året i virksomhetsperioden. *Vårtrekket* bød på 21 ind. i perioden 20.5-26.6, og fordelte seg slik: FI (2), TR (1), NO (2), RO (5), VA (4), OP (1),

HE (1) og ØF (5). Fra *høsttrekket* er det rapportert 24 ind. i perioden 6.7.-16.9 med følgende fordeling: FI (2), TR (1), ST (8), MR (1), RO (1), VA (4), TE (1), VF (2), OA (1) og ØF (3). Årets siste registrering var Presterødskilen, Tønsberg (VF) 16.9. *Funn fra potensielle hekkeområder*: Fra FI rapporteres 1 spillende ind. Hestefosdammen, Sør-Varanger 27.6. Fra ST rapporteres 2 spillende Kjølen, Tydal 5.6. Fra OP rapporteres 3 ind. Øverfjellet, Øyer 23.6 og ind. Gausdal sommer. Mange funn foreligger fra hekkeområder i HE: Reir m/4 egg og til sammen trolig 7 ind. Gjøtfloen, Rendalen 26.-28.6, engstelig ind. på myra vest for dammen i Nekmyrene naturreservat, Rendalen 26.6, reir m/4 egg i den østlige del av Nekmyrene naturreservat, Rendalen 27.6, ind. uten tydelig hekkeatferd på myra ved Årevja i Lille Sølenjø naturreservat, Rendalen 28.6, 2 ind. Grøntjønnan naturreservat, Tynset 30.6 og Storkjølen, Regionfelt Østlandet, Åmot 16.7. I Danmark ble 187 ind. observert dette året, hvilket er det tredje beste året i årsrapportens historie (Christensen & Lange 2008).

Brushane *Philomachus pugnax* (V 11-3)

Ett funn foreligger fra rapportperioden: Nordhasselvika, Farsund (VA) 19.3.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus* (V 12-3)

Det ble registrert 40 ind. i rapportperioden, og dette er en forekomst godt over gjennomsnittet i virksomhetsperioden. Funnene fordelte seg på 37 ind. i jan.-mars og kun 3 ind. i des. Anmerkingsverdig er en forekomst på 11 ind. i NO i jan.-mars. Det var kun ett innlandsfunn: Kudalen, Snåsa (NT) 21.1-3.5. *Fylkesfordeling (jan./mars-des)*: NO (11-1), NT (1-0), ST (1-0), HO (4-0), RO (12-0), VA (5-1), VF (2-0) og OA (1-1).

Dobbeltbekkasin *Gallinago media*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall. *Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
9/8	143/248	6/14	11	06, 99, 01

Funn i trekketidene: Totalt 17 ind. observert i trekketidene er den svakeste forekomsten siden år 2000. Observasjoner av 9 ind. fra *vårtrekket* (30.4-2.6) hadde følgende fordeling: HO (2), VA (1), VF (1), BU (1), OA (2), HE (1) og ØF (1). De 8 ind. som ble funnet på *høsttrekket* (14.8-6.10) hadde følgende fordeling: RO (1), VA (1), TE (3) og OA (3). Årets første ind. var ved Slevdalsvatnet, Farsund (VA) 30.4 og årets siste ind. ble observert på Årnestangen, Rælingen (OA) 6.10. *Funn fra potensielle hekkeområder*: Fra NO rapporteres minst 4 sy. Virvassdalen, Rana 1.6, 6 sy. v/Østerdalselva, Bodø 6.-7.6, 5 + 2 ind. (2 leiker) Valnesfjord, Fauske 10.-22.6, minst 3 ind. Mogressfjellet, Rana 23.-27.6 og 8 ind. Kaldvatnet, Rana 25.6. Fra NT rapporteres kun 1 ind. Storbellingen, Verdal 9.6. Fra ST er det rapportert sy. Hainntjønnna, Tydal 17.5, sy. Nekkåbjørga, Selbu 17.5, 3 sy. Resdalen, Meldal

I Sør-Trøndelag hekker dvergloa langs de nedre delene av de store vassdragene Orkla og Gaula. Hekkesuksessen er i svært stor grad påvirket av vannføring og menneskelig ferdsel. Denne voksenfuglen er foreviget av Morten Vang ved Gravråk, Melhus (ST) 16.6.2007. Dette er en av seks hekkelokaliteter ved Gaula som det foreligger registreringer av arten fra i 2007.

Det ble registrert 154 svarthalespover i Norge i 2007. Fuglen på bildet var en av fire voksenfugler som søkte næring i Brekstadfjæra, Ørland (ST) 12.8.2007. Foto: Magne Myklebust.

27.5, Nesvold, Holtålen 2.6, Molinga, Røros 2.6, 4 ind. Stororkelsjøen, Oppdal 2.6, 2 ind. Haldalen, Holtålen 16.6 og Stugudal, Tynidal 3.-8.8. Fra MR rapporteres 1 ind. Nerlidalen, Surnadal 28.5. Fra SF rapporteres 1 ind. Støyvåstøylen, Gloppen 16.6. Fra HO rapporteres 2 leiker m/35 ind. Eidfjord kommune og 11 ind. Hadlaskardmyrane, Ullensvang 9.6. Fra AA rapporteres 10-12 sy. Bykle 2.-18.6. Fra TE rapporteres 2 ind. Haukeliset, Vinje 27.5, sy. Tinn 20.6, Storevier, Seljord 29.6 og Viuvatnet, Tinn 7.8. Fra BU er det rapportert 1 ind. Eima, Hol 6.6 og 2 ind. Hovsfjorden, Hol 26.8. I OP er det rapportert 1 ind. Abbotjern, Sør-Fron 18.5, Kampen seter, Vågå 9.6, minst 15 ind. Størhølisten, Nord-Fron 8.-16.6, Vaset, Nord-Aurdal 22.7 og mellom Øvre- og Nedre Heimdalsvatnet, Øystre Slidre 1.8. Fra HE rapporteres 3 sy. Grøntjønnan naturreservat, Tynset 15.-30.6. Danskene rapporterer om et ganske bra år med 16 ind. (Christensen & Lange 2008).

Rugde *Scolopax rusticola* (V 12-2)

Med 101 ind. ble det en forekomst omtrent som fjoråret, men langt færre enn i rekordårene 2000 og 2001. Flest funn skriver seg ikke overraskende fra strekningen HO-VA. Det nordligste vinterfunnet var Bliksvær, Bodø (NO) 10.2. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* NO (4-0), ST (2-1), HO (3-8), HS (0-1), RO (41-0), VA (32-2), AA (2-0), TE (1-0), BU (0-1), OA (0-1) og ØF (0-2).

Svarthalespove *Limosa limosa* (O÷(TR+RO), V, H)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
154	1651	71	2	03, 05/07

Med 154 ind. ble dette det nest beste året i virksomhetsperioden sammen med 2005. Forekomsten var nokså jevn i de to trekkperiodene. *Vårtrekk:* I perioden 31.3-10.6 ble 75 ind. rapportert med følgende fylkesfordeling: FI (1), NO (12), NT (10), ST (2), MR (24), HO (3), VA (5), VF (3), OA (6), OP (1), HE (2) og ØF (6). *Hekking:* Fra hekkeområdene i NO rapporteres en del hekkeindikasjoner. I Andøy kommune var det svært få observasjoner og ingen hekkinger ble registrert. I Vestvågøy kommune ble arten sett i Saltisen og ved Storvatnet med 1 ind. på hver lokalitet i perioden 2.5-13.6. I Vågan kommune var det 1 ind. på Saupstad 4.5. På Røstlandet, Røst ble opptil 10 ind. registrert 17.4-juni og det var hekkeindikasjoner på flere ind. *Høsttrekk:* I perioden 17.6-14.10 ble 65 ind. registrert med følgende fylkesfordeling: NO (1), ST (7), MR (4), VA (26), AA (1), TE (1), VF (12) og ØF (13). Årets første funn fra vårtrekket i rapportområdet var 2 ind. Kurefjorden, Rygge/Råde (ØF) 31.3. De siste 2 ind. ble observert på Presterødskilen, Tønsberg (VF) 4.-14.10. *Tillegg:* 1 ind. i BU i 2004.

Lappspove *Limosa lapponica* (V 12-2, I NO-ØF)

Innlandsfunn: Også dette året dukket det opp et innlandsfunn fra potensielt hekkeområde i Sør-Norge da

1 ind. ble sett Ropptjern, Gausdal (OP) 3.6. Andre innlandsfunn: 1 ind. Årnestangen, Rælingen (OA) 12.5, maks. 13 ind. s.st. 14.9 i perioden 3.8-26.9, opptil 20 ind. Sundtangen, Fet (OA) 7.-12.9, 14 ind. Nordre Øyeren (OA) 15.9 og 4 ind. Merkja, Fet (OA) 22.9. *Vinterfunn:* Svake 9 ind. ble rapportert vinterstid med 6 ind. i perioden jan.-feb. og 3 ind. i des. Alle vinterfunnene stammer, med unntak av et funn i NO, fra ST. Alle funn: Tennvalen, Herøy (NO) 1.1-18.3, Buvika, Skaun (ST) 1.1-4.2, opptil 4 ind. Kråka, Ørland (ST) 12.1-27.2, Grandefjæra, Ørland (ST) 2.12 og 2 ind. Uthaug, Ørland (ST) 2.-16.12.

Småspove *Numenius phaeopus* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2007.

Rødstilk *Tringa totanus robusta* (UA)

Ingen sikre registreringer i 2007, men mange av rødstilkene som observeres vinterstid i Norge tilhører antagelig denne islandske underarten.

Skogsnipe *Tringa ochropus* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden, men vi tar med et seint funn fra Kvalbein, Hå (RO) 2.11.

Gluttsnipe *Tringa nebularia* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden, men vi tar med et seint funn fra Hanangervatnet, Farsund (VA) 2.11.

Strandsnipe *Actitis hypoleucos* (V 12-2)

Ingen funn foreligger fra rapportperioden i 2007.

Svømmesnipe *Phalaropus lobatus* (T)

÷FI i oversikt under. *Vårtrekk/høsttrekk.* Rangering for totalantall. *Excluding FI. Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
4/31	277/615	11/24	11	01, 05, 94

Unntatt FI ble det registrert 35 ind. på trekk, hvilket er den svakeste forekomsten siden år 2000 i virksomhetsperioden. *Vårtrekk:* I perioden 2.-13.6 ble kun 4 ind. registrert utenom antatte hekkelokaltiteter. Fylkesfordelingen var som følger: TR (1) og OA (3). *Høsttrekk:* I perioden 17.6-9.9 ble 31 ind. registrert med følgende fylkesfordeling: NO (1), NT (3), HO (3), RO (7), VA (8), AA (1), TE (2), VF (3) og ØF (3). Seneste funn var Kådestranda, Farsund (VA) 9.9.

Polarjo *Stercorarius pomarinus* (O NO-ØF)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
329	2274	76	1	07, 01, 05

Årets forekomst på 329 ind. (tab. 4) innebærer ny rekord i virksomhetsperioden, marginalt bedre enn 2001. Både vår- og høstforekomsten var bra, og

anmerkningsverdig er et konsentrert trekk av 77 ind. på kysten av ST i perioden 1.-3.11. Tidligste funn var Huldra (HS) 8.4. Seineste funn var et vinterfunn på Jomfruland, Kragerø (TE) 29.12. Fra Sverige og Danmark meldes det om hhv. 420 og 135 ind. dette året. Forekomsten i Sverige var den nest beste i Fågelrapportens historie, mens forekomsten i Danmark var over gjennomsnittet siste 10 år (Hellström & Strid 2008, Christensen & Lange 2008).

Tyvjo *Stercorarius parasiticus* (I±FI)

Tre innlandsfunn er rapportert: 4 ind. Semsøyene, Notodden (TE) 18.5, ad. Engasjyven naturreservat og Røssvoll, Rana (NO) 23.5, ad. på åker øst for Stjørdal sentrum, Stjørdal (NT) 24.5.

Fjelljo *Stercorarius longicaudus* (T)

±FI i oversikt under. Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall. *Excluding FI. Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
35/14+1	476/540	14/42	5	91, 01, 03/04

50 ind. (unntatt FI) på trekklokaliteter er forholdsvis gjennomsnittlig (tab. 5), og det var forekomsten om våren som var best. Vi skal imidlertid merke oss at arten

som vanlig er underreportert fra NO (observasjoner rapporteres ikke til LRSK i dette fylket). Seineste funn for året var 2 1K Myken, Rødøy (NO) 30.9. Nevneverdig er et funn av 1 2K i havet V av Smøla ved Griptaren (MR) 30.6. Danskene rapporterer om et meget godt år med 307 ind. (Christensen & Lange 2008).

Dvergmåke *Larus minutus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
316	3241	89	5	06, 02, 04

Dette ble nok et godt år for denne arten. Til sammen ble ca. 316 ind. registrert (tab. 6). Anmerkningsverdig d.å. var en rekordforekomst i OA i aug.-sept. *Hekkefunn*: I FI hekker arten årlig. Det er ikke rapportert påviste hekkinger i TR d.å. I NO dukket 5 ind. opp ved den kjente hekkelokaliteten Grunnvatnet naturreservat, Balangen, men hekking ble ikke påvist d.å. Dvergmåke ble som de siste fire årene ikke påvist hekkende i NT. På Jæren (RO) ble det observert 6 ind. (5 ad., 2K) i perioden 27.4-6.7. HE fikk sitt første hekkefunn av dvergmåke, da 2 reir ble funnet i et tjern i Rendalen kommune 28.6. *Vinterfunn*: Det var få vinterfunn d.å: Brentetangen, Rygge (ØF) 9.1, Vibrandsøy, Haugesund (RO) 15.1 og Bodøsjøen, Bodø (NO) 4.-11.2.

Tabell 4. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av polarjo *Stercorarius pomarinus* i Norge (NO-ØF) i 2007.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Pomarine Skua Stercorarius pomarinus in Norway (NO-ØF) in 2007.

Fylke	Vår	Sommer	Høst	Total
County	Spring	Summer	Autumn	
	(8.4-29.6)	(8.7-16.8)	(1.9-29.12)	
NO	2	-	9	11
NT	-	-	1	1
ST	7	1	77	85
MR	15	2	3	20
SF	3	-	33	36
HO	3	-	-	3
HS	7	-	1	8
RO	54	5	1	60
VA	27	-	1	28
AA	1	-	-	1
TE	4	-	1	5
VF	29	1	5	35
OA	2	-	6	8
ØF	25	-	3	28
Total	179	9	141	329

Tabell 5. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av fjelljo *Stercorarius longicaudus* i Norge (i trekktidene) i 2007.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Long-tailed Skua Stercorarius longicaudus in Norway (on migration) in 2007.

Fylke	Vår	Sommer	Høst	Total
County	Spring	Summer	Autumn	
	(13.5-7.6)	(30.6)	(15.8-30.9)	
NO*	7	-	4	11
ST	16	-	-	16
MR	-	1	2	3
SF	-	-	1	1
HS	4	-	-	4
RO	3	-	-	3
VA	1	-	-	1
TE	2	-	-	2
VF	2	-	2	4
OA	-	-	4	4
ØF	-	-	1	1
Total	35	1	14	50

* Fullstendig rapportering fra NO mangler
Complete report from NO is missing

Tabell 6. Funn (ind.) og årstidsfordeling av dvergmåke *Larus minutus* i Norge i 2007.*Records (individuals) and monthly distribution of Little Gull *Larus minutus* in Norway in 2007.*

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
<i>County</i>	<i>Jan.-Feb.</i>	<i>Mar.-Apr.</i>	<i>May-June</i>	<i>July-Aug.</i>	<i>Sept.-Oct.</i>	<i>Nov.-Dec.</i>	
FI	-	1	139	3	-	-	143
TR	-	-	2	-	-	-	2
NO	1	-	9	-	-	-	10
NT	-	-	4	-	-	-	4
ST	-	-	5	-	-	1	6
RO	1	4	2*	15*	5	-	27
VA	-	1	-	6	4	-	11
TE	-	-	2	3	-	-	5
VF	-	-	1	13	5	-	19
OA	-	-	-	51	24	-	75
HE	-	-	4	-	-	-	4
ØF	1	1	3*	-	5	-	10
Total	3	7	171	91	43	1	316

*Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

Østlige vinder med nedbør er drømmen for øysatsere i Norge om høsten. Da får man gjerne nedfall av sjeldne fugler av østlig og sørøstlig opphav. Turteldua på bildet «falt ned» under slike forhold på Heia, Titran, Frøya (ST) 27.9.2007. Den vesle timen regnbygen varte ga også funn av gulbrynsanger og hærflugl i nøyaktig samme område. Foto: Morten Venås.

Sildemåke *Larus fuscus* (V 12-2)

Kun fra Mandal havn, Mandal (VA) er det rapportert vinterfunn: 2K rm. 11.-12.2, 3K 19.2-18.3 og 2 ad. 28.2. *Innlandshekkinger*: flere ind. på reir Fluren, Gjøvik (OP) 15.5, par hekket på holme ved Bukkeneset, Nord-Odal (HE) 20.5 og 3 par m/9 unger Grønnskjeret, Ringsaker (HE) sommer.

Grønlandsmåke *Larus glaucooides* (O NO-ØF)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
81	894	35	3	05, 02, 07

Totalt 81 ind. (tab. 7) er antatt i 2007 og gjør forekomsten til den tredje beste i virksomhetsperioden. Aldersfordelingen av ind. var normal med flest ungfugler, men en underrapportering må påregnes fra NO. Det var ingen ansamlinger med flere enn 4 individer. I Sverige ble kun 1 ind. observert i 2007 (Hellström & Strid 2008), mens 13 ind. i Danmark var på gjennomsnittet de siste 10 år (Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 5 ind. HS i 2005.

Polarmåke *Larus hyperboreus* (O NO-ØF)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 94-07	Snitt 94-00	Rang 07	Tre beste år
92	1316	61	6	03, 02, 05

Med 92 ind. (tab. 8) ble 2007 et bra år, men svakere enn flere av de siste årene. Vi merker oss imidlertid at veldig mange ind. er rapportert fra havområdene, og forekomsten på fastlandet var ikke spesielt bra. Flest observasjoner var det som vanlig i de første månedene av året, og aldersfordelingen var normal med flest ungfugler. Største ansamling var 16 ind. Ormen Lange (HS) 15.-16.2. *Innlandsfunn*: 2K Dokkadeltaet, Nordre Land (OP) 5.5 og senere Lågendeltaet, Lillehammer (OP) 15.-22.5, 2K Semsøyene, Notodden (TE) 12.-13.5. Med 21 ind. var 2007 det dårligste året på svært lenge i Sverige (Hellström & Strid 2008), og 46 ind. innebærer et normalår i Danmark (Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 6 ind. HS i 2005.

Krykkje *Rissa tridactyla* (I)

Det er ikke rapportert innlandsfunn i 2007.

Spilletterne *Sterna sandvicensis*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 92-07	Snitt 92-00	Rang 07	Tre beste år
108	2327	147	11	98, 00, 01

108 ind. innebærer at det ble nok et svakt år (tab. 9), men det må som vanlig påpekes at anslaget er usikkert. Det nordligste funnet var 2 ad. Farstadosen, Fræna (MR) 24.5. Det tidligste funnet var Eigerøy fyr, Farsund (RO) 12.5, mens det seineste var Lista

fyr, Farsund (VA) 13.10. *Hekkefunn*: 4 ad. + 1K Revtangen, Klepp (RO) 2.7, ad. + 1K Fillettassen, Hvaler (ØF) 27.7, 2 ad. + 1K Møringa, Horten (VF) 28.7, 4 ad. + 1K Karlsvikodden, Tønsberg (VF) 28.7 og 1K Brentetangen, Rygge (ØF) 29.7.

Makrellterne *Sterna hirundo* (O 2K/3K)

Ingen funn foreligger fra 2007, men se under rødnebbterne for ubestemt makrellterne/rødnebbterne. *Tillegg*: 2K Gåsøya, Bærum (OA) 15.5.2005 og 3K Flartjern, Ås (OA) 21.5.2006.

Rødnebbterne *Sterna paradisaea* (O 2K/3K)

Det eneste funnet var 2K Skeie N, Klepp (RO) 1.6. I tillegg foreligger et funn av 2K makrellterne/rødnebbterne Akerøya, Hvaler (ØF) 9.6.

Svartterne *Chlidonias niger*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
13	309	18	10	92, 02, 97

Årets forekomst på 13 ind. innebærer at 2007 ble et ganske svakt år. *Alle funn*: 2 ind. Torbjørnshjør, Hvaler (ØF) 4.6, ad. Tautra, Frosta (NT) 16.6, Møringa, Horten (VF) 28.6, ad. Hanangervatnet, Farsund (VA) 22.7, ad. Portør, Kragerø (TE) 22.7, ad. + 1K Karlsvikodden, Tønsberg (VF) 27.7, ad. Møringa, Larvik (VF) 28.7, 1K Kvasheim, Hå (RO) 7.8, 1K Årungen, Ås (OA) 16.8, 1K Utsira (RO) 18.9 og Orreosen, Klepp (RO) 24.9.

Lomvi *Uria aalge* (I)

Om våren foreligger observasjoner fra Tyrifjorden (BU) og Mjøsa (OP, HE, OA). Mjøsa: opptil 6 ind. Totenvika, Østre Toten (OP) 31.3-27.5. Tyrifjorden: 2 ind. Frogøy, Hole 14.4. I slutten av sept. kom det til noen få ind. i Mjøsa i forbindelse med en større alkeinvasjon over Østlandet (se alke under). Mjøsa: ca. 10 ind. Gillundstranda, Stange (HE) 22.9, opptil 5 ind. v/Brumunddal, Ringsaker (HE) 22.-23.9, opptil 2 ind. Lågendeltaet, Lillehammer (OP) 23.9-7.10 og opptil 5 ind. Minnesund, Eidsvoll (OA) 26.9-4.10. Øvrige høstfunn: Til sammen 11 ind. i forskjellige tjern i OA 8.9-10.10, Jarenvatnet, Gran (OP) 25.9, Harestuvatnet, Lunner (OP) 26.9 og Steinsfjorden, Hole (BU) 28.9.

Polarlomvi *Uria lomvia* (O NO-ØF)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
7	66	3	3	01, 97, 03/07

Med 7 ind. ble det den beste forekomsten siden 2003. *Alle funn*: pt NØ Jølle, Farsund (VA) 6.1, Thorøya, Sandefjord (VF) 6.1, Skogsøy, Nesna (NO) 28.1, 3K+Rolfstangen, Bærum (OA) 3.-4.3, pt NV Lista fyr, Farsund (VA) 18.3, pt SØ s.st. 22.11, 1K Strømsvika, Mandal (VA) 22.11. Fra Sverige og Danmark er det

Tabell 7. Funn (ind.) og årstidsfordeling av grønlandsmåke *Larus glaucooides* i Norge (≠ SJ-TR) i 2007.*Records (individuals) and monthly distribution of Iceland Gull Larus glaucooides in Norway (excl. SJ-TR) in 2007.*

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	Mar.-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
NO*	4	4°	2°	-	1	6	17
NT	1	3	-	-	-	-	4
ST	5	3°	3	-	1	4	16
MR	3	4°	-	-	-	-	7
SF	1	2	-	-	-	-	3
HO	1	1°	-	-	-	-	2
HS	8	1°	-	-	-	1	10
RO	8	2°	°	-	-	1	11
VA	5	3°	°	-	-	2	10
AA	-	-	-	-	-	1	1
BU	1	-	-	-	-	-	1
ØF	1	-	-	-	-	-	1
Total	38	23	5	0	2	15	81**

* Rapporteringen fra NO er ufullstendig da arten er vanlig enkelte steder nord i fylket
Incomplete report from Nordland, where the species is relatively common in the northern part of the county

°Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
Some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

** 2 ind. i ST og NT regnes som samme ind.
Two birds in ST and NT are considered as the same individuals

Tabell 8. Funn (ind.) og årstidsfordeling av polarmåke *Larus hyperboreus* i Norge (≠ SJ-TR) i 2007.*Records (individuals) and monthly distribution of Glaucous Gull Larus hyperboreus in Norway (excl. SJ-TR) in 2007.*

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
NO*	2	3	1	-	3	2	11
ST	1	-	1	-	1	2°	5
MR	2	2°	-	-	-	-	4
SF	2	-	-	-	-	2	4
HO	1	2	1	-	1	1	6
HS	22	°	°	-	3	10	35
RO	5	1°	2°	°	°	4°	12
VA	5	1°	°	1	°	2	9
AA	-	-	-	-	-	1	1
TE	-	-	1	-	-	-	1
VF	-	-	-	-	-	1	1
OP	-	-	1	-	-	-	1
ØF	1	°	-	-	-	1	2
Total	41	9	7	1	8	26	92

* Rapporteringen fra NO er ufullstendig da arten er vanlig enkelte steder nord i fylket
Incomplete report from Nordland, where the species is relatively common in the northern part of the county

°Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
Some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

ingen rapporter (Hellström & Strid 2008, Christensen & Lange 2008).

Alke *Alca torda* (I)

I slutten av september kom det en historisk stor invasjon av alker over Østlandet. Til sammen 149 ind. er rapportert fra innlandslokaliteter i fylkene BU (72), OA (34), OP (24), HE (16) og ØF (3) i perioden 21.9-27.12. Dette er bare en liten brøkdell av mengden i Oslofjorden, da 14 000 ind. er antatt i områdene innenfor Horten (VF). Mange alker døde, og det er antagelig et større mørketall fra innlandslokaliteter pga bl.a dødeligheten av fugler. En større invasjon av arten har trolig ikke funnet sted i Norge siden en lignende invasjon i 1877. Største antall i innlandet ble registrert i Tyrifjorden (BU) og Mjøsa (OA, OP, HE). I Tyrifjorden ble det sett 54 ind. 23.9, mens i Mjøsa ble det sett 32 ind. (OA: 2, OP: 14, HE: 16) i perioden fra 22.9 og til ut i oktober. Ikke bare i de laveliggende store sjøene på Østlandet ble alkene sett. Også oppover i Hallingdalen (BU) og Gudbrandsdalen (OP) ble det sett noen alker denne høsten. Alkeinvasjonen er nærmere beskrevet i Isaksen & Bredeben (2007). Også i Sverige ble det gjort mange innlandsfunn denne høsten (Hellström & Strid 2008).

Alkekonige *Alle alle* (I)

Kun to innlandsfunn foreligger d.å: 2 ind. Hanangervatnet, Farsund (VA) 25.11 og 2 ind. Jonsvatnet, Trondheim (ST) 27.-28.11.

Skogdue *Columba oenas* (O SJ-HO, V)

7 ind. er rapportert fra det nordlige rapportområdet, og det er en ganske bra forekomst. *Alle funn:* Tjeldstø, Øygarden (HO) 25.3, v/Flåten, Tjøtta, Alstahaug (NO) 2.4, Haldtdalen, Holtålen (ST) 15.4, Telavåg, Sund (HO) 6.5, Hamningberg, Båtsfjord (FI) 30.5 og 2 ind. Engen, Nesna (NO) 15.9. *Vinterfunn:* Sånun, Mandal (VA) 15.1, Mølen, Larvik (VF) 9.2, Lista-området, Farsund (VA) 18.-27.2, Ogna, Hå (RO) 24.2, Nordhasel, Farsund (VA) 2.12 og Jåbekk, Mandal (VA) 8.12.

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* (O SJ-TR)

1 ind. Tverrelvdalen, Alta (FI) 4.2-10.5 var eneste rapporterte funn.

Turteldue *Streptopelia turtur*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
26	511	30	14	03, 91, 05

Med 26 ind. ble årets forekomst noe under gjennomsnittet i virksomhetsperioden (tab. 10). På *vårtrekket* ble 7 ind. registrert. Tidligste funn var Lista fyr, Farsund (VA) 20.5. Den etterfølgende høst ble det observert 14 ind. Det siste ind. ble rapportert Myre, Øksnes (NO) 30.10. Sverige hadde en rekordlav forekomst i 2007 (Hellström & Strid 2008), mens Danmark hadde et normalår med 57 ind. (Christensen & Lange 2008).

Tabell 9. Funn (ind.) og aldersfordeling av splitterne *Sterna sandvicensis* i Norge i 2007.

*Records (individuals) and age distribution of Sandwich Tern *Sterna sandvicensis* in Norway in 2007.*

Fylke	1K	2K+*	Total
<i>County</i>	<i>1Y</i>	<i>2Y+</i>	
MR	-	2	2
RO	1	46	47
VA	1	25	26
TE	-	5	5
VF	3	13	16
OA	4	1	5
ØF	2	5	7
Total	11	97	108

2K+*: 2K+ eller antatt 2K+ 2Y+ or presumed 2Y+

Snøugle *Bubo scandiaca*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
13	218	14	5	00, 01, 96

Inkludert ad. fra hekkefunn ble minst 13 snøugler sett i 2007. Noen funn fra Sør-Norge er fortsatt ikke ferdigbehandlet av LRSK-ene og vil evt komme som tillegg senere. *Alle funn:* I FI ble fire reir funnet i Porsangerområdet og i tillegg var det en enkeltobservasjon fra Alta 9.4. De fire parene som ble påvist hekkende produserte til sammen 7 unger etter å ha lagt minst 25 egg. ♂ + 2 ♀♀ ble påmontert satellittsendere for å følge deres vandringer (Solheim *et al.* 2008). Fra NO rapporteres 1 ind. Halsatuva, Meløy 25.12. Fra OP rapporteres enkeltind. fra Belgen, Vestre Slidre 2.9, Nyskolla, Nord-Fron 15.-21.10 og Lordalen, Lesja 17.12.

Spurveugle *Glaucidium passerinum* (O SJ-FI+MR-RO)

Sammenlignet med de siste to årene er få spurveugler rapportert, særlig fra MR. *Alle funn:* Svelgane, Voss (HO) 4.3-4.4, Hølstovegen, Rindal (MR) 18.5-1.6, Hallingskeid, Ulvik (HO) 22.-23.9, Høgsetlia, Halså (MR) 24.9 og Røysland, Bjerkreim (RO) 27.11-18.12.

Kattugle *Strix aluco* (O SJ-NO)

Ingen observasjoner er rapportert i 2007.

Slagugle *Strix uralensis*

I Norge har HE stort sett beholdningen av slagugler. Her var det hekking i kasse på en lokalitet i Trysil

Tabell 10. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av turteldue *Streptopelia turtur* i Norge i 2007.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Turtle Dove Streptopelia turtur in Norway in 2007.

Fylke	Vår	Sommer	Høst	Total
<i>County</i>	<i>Spring</i>	<i>Summer</i>	<i>Autumn</i>	
	(20.5-7.6)	(4.7-13.7)	(12.9-30.10)	
NO	-	1	4	5
ST	-	-	2	2
MR	-	1	-	1
SF	-	-	1	1
HO	1	-	2	3
HS	1	-	-	1
RO	-	-	1	1
VA	2	1	2	5
VF	1	2	2	5
OA	2	-	-	2
Total	7	5	14	26

Bestandssituasjonen til nattravn i Norge har lenge vært dårlig kjent. Dette er imidlertid i ferd med å bedre seg, da det de senere år er igangsatt kartleggingsprosjekter på arten i en rekke fylker på Sør- og Østlandet. Fuglen på bildet hadde tilhold i Skjøttelvik, Hurum (BU) 26.8.2007. Foto: Terje Bøhler.

kommune og en unge ble sett 25.6. I tillegg var det 1 sy. på en lokalitet i Åsnes kommune 3.3. *Tillegg*: 1 ind. Øyhelle, Store Molla, Vågan (NO) 30.9-5.10.2006 (funn nr. 3 i NO).

Lappugle *Strix nebulosa*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
1	91	7	14	97, 94, 98

1 ind. Skogen, Elverum (HE) 28.3-11.4 var eneste LRSK-klarete funn i 2007.

Jordugle *Asio flammeus* (V 12-2)

Kun 7 ind. er rapportert fra vintermånedene. *Alle funn*: Fed, Sirdal (VA) 3.1, Vaulen, Hå (RO) 21.1, Jomfruland, Kragerø (TE) 2.2, Gunnarsmyra, Farsund (VA) 25.2, Kviljodden, Farsund (VA) 14.12, Revtingen, Klepp (RO) 16.12 og Vallsjøen, Meløy (NO) 28.12.

Nattravn *Caprimulgus europaeus* (O SJ-VA, H)

Utenfor strekningen VA-ØF registreres knapt nattravn, og i 2007 ble ingen ind. rapportert utenom denne strekningen. Fra VA er det rapportert sy. Hol-skogen, Kristiansand 25.4-23.6, sy. Lømslandsheia, Kristiansand 3.6, Berge, Søgne 6.6, Bukkeneset, Kristiansand 25.6 og Meland vest, Lyngdal 31.7. *Hekkefunn*: Det var ingen påviste hekkinger d.å. I hekketiden er nattravn forøvrig rapportert i TE (7 lokaliteter/9 ind.), VF (4 lokaliteter/5 ind.), BU (16 lokaliteter/26 ind.), OA (32 lokaliteter/41 ind.) og ØF (118 lokaliteter/167 ind.). Første funn for året var Holskogen, Kristiansand (VA) 25.4 og seineste observasjon var Mølen, Larvik (VF) 6.9.

Isfugl *Alcedo atthis*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
15	230	11	6	01, 92, 02

Årets forekomst på 15 ind. (tab. 11) er over gjennomsnittet. Ingen isfugler er rapportert utenfor Sør- og Østlandet. *Hekkefunn*: Det var ingen påviste hekkinger i 2007. Fra Sverige rapporteres det om et middelmådig hekkeår i 2007 (Hellström & Strid 2008).

Hærfugl *Upupa epops*

Vårtrekk/høsttrekk. Rangering for totalantall. *Spring/autumn migration. Ranking for totals.*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
7/6+3	72/193+5	3/12	9	93, 01, 03

Det ble totalt sett et gjennomsnittså for observasjoner av hærfugl, da 16 ind. ble observert (tab. 12). Forekomsten om våren var god, mens høsten var svakere. *Vinterfunn*: Grilstadfjæra, Trondheim (ST) 1.-9.1 var samme ind. som i des. 2006. Årets første vårtrekker var Asmaløy, Hvaler (ØF) 12.4 og årets siste ind. ble observert Svanvik, Sør-Varanger (FI) 10.10. Forekomsten på 23 ind. i Danmark var gjennomsnittlig (Christensen & Lange 2008), mens ca 60 ind. i Sverige betegnes som noe under gjennomsnittet (Hellström & Strid 2008). *Tillegg*: 1 ind. om våren i NT i 2005.

Gråspett *Picus canus* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2007.

Tabell 11. Funn (ind.) og årstidsfordeling av isfugl *Alcedo atthis* i Norge i 2007.

Records (individuals) and monthly distribution (excluding one breeding record) of Kingfisher Alcedo atthis in Norway in 2007.

Fylke	jan.-feb.	mars-apr.	mai-juni	juli-aug.	sept.-okt.	nov.-des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-Apr.	May-June	July-Aug.	Sept.-Oct.	Nov.-Dec.	
AA	1	-	-	1	1*	-	3
TE	1	-	-	-	-	-	1
VF	-	-	1	-	-	-	1
BU	-	2	-	1	-	-	3
OA	1	*	-	1	-	1	3
OP	-	-	-	-	1	-	1
HE	-	-	-	1	-	-	1
ØF	-	-	-	-	1	1	2
Total	3	2	1	4	3	2	15

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

Grønnspekk *Picus viridis* (O SJ-NO)

♀ Fiplingdal, Grane (NO) 7.2 og Halså, Meløy (NO) 30.8 er de eneste rapporterte funn i 2007. Grønnspekk er, basert på tidligere rapporter, trolig ganske vanlig i de sørlige deler av NO.

Svartspekk *Dryocopus martius* (O SJ-NO + SF-RO)

Fra det nordlige rapportområdet er det fra FI rapportert 1 ind. Grensefossmoen, Sør-Varanger 6.6. Fra TR rapporteres 1 ind. Skibotn, Storfjord 24.5. Fra NO rapporteres svartspekk fra 5 lokaliteter i Rana kommune i perioden 20.3-16.9. Videre Auringmoen, Hemnes 21.3 og Nes, Vega 28.9. Fra det vestlige rapportområdet foreligger kun funn fra RO. Herfra rapporteres 1 ind. Hetlandskogen, Bjerkreim 20.1, Slettebø, Eigersund 1.10, Vik, Klepp 5.10, Reve, Klepp 5.10, Hodne, Klepp 4.11, Hetland, Bjerkreim 29.11, Bjårvatnet, Hå 3.12 og Lomeland, Eigersund 8.12.

Hvitryggspett *Dendrocopos leucotos*

(O SJ-NT, OP-ØF)

To funn fra OP foreligger d.å.: ♂ i løvskog på vestsida nord for Otta, Sel 21.1 og Heggenes, Øystre Slidre 8.11. Fra Sverige rapporteres 1 par med vellykket hekking (Hellström & Strid 2008).

Tretåspett *Picoides tridactylus* (O SF-VA)

Det er rapportert mange tretåspetter i rapportområdet d.å. Det var kun ett vårfunn, og de øvrige funn er fra perioden 6.9-27.12. *Alle funn*: ♂ Solheim, Sirdal (VA) 8.5, minst 15 ind. i VA i perioden 6.9-27.12, Hetlandsvatnet, Sandnes (RO) 20.10, ♂ Løyningvatnet, Odda (HO) 30.10, ♂ Gjesdal, Gjesdal (RO) 6.11 og ♀ Hålandsvatnet, Randaberg (RO) 8.12.

Trelerke *Lullia arborea*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
168	1618	67	1	07, 05, 06

Det ble rapportert 168 ind. i 2007, hvilket gjør året til det beste i virksomhetsperioden. De tre siste årene topper forøvrig rangeringen i virksomhetsperioden. Det store flertallet av funn i hekketida er som vanlig fra ØF, men det var også en uvanlig høy vinter- og høstforekomst i VA (tab. 13). Det vestligste funn i antatt hekkeområde var fra TE: 3 ind. Kragerø golfpark, Kragerø 8.-13.4. *Vinterfunn*: opptil 8 ind. Lista-området, Farsund (VA) 5.1-25.2, 13 ind. Vestre Skogsfjorden, Mandal (VA) 21.1, 3 ind. Mølen, Larvik (VF) 25.1-9.2, 6 ind. Kviljo, Farsund (VA) 4.12 og opptil 6 ind. Jåbekk, Mandal (VA) 17.11-31.12.

Fjellerke *Eremophila alpestris* (T,V)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
181	3971	353	13	98, 99, 06

På trekk ble det registrert 105 ind. Av disse ble 20 ind. registrert i vårtrekkperioden og 85 ind. i høsttrekkperioden. Dette året innebar en kraftig nedgang fra de høye tallene forrige år (309 ind.), og vi må tilbake til 1996 for å finne en svakere forekomst (77 ind.). *Fylkesfordeling (april-mai/avg.-nov.)*: HO (3-0), RO (0-14), VA (9-45), AA (0-2), TE (2-6), VF (2-18) og ØF

Tabell 12. Funn (ind.) og sesongfordeling (med datoperiode) av hærflugl *Upupa epops* i Norge i 2007.

Records (individuals) and seasonal distribution (date period indicated) of Hoopoe Upupa epops in Norway in 2007.

Fylke	Vinter	Vår	Sommer	Høst	Total
County	Winter	Spring	Summer	Autumn	
	(1.-9.1)	(12.4- 10.6)	(18.6-9.7)	(22.9-10.10)	
FI	-	-	-	3	3
NO	-	-	1	-	1
ST	1	-	1	1	3
MR	-	-	-	1	1
HO	-	1	-	-	1
RO	-	1	-	-	1
VA	-	1	-	-	1
BU	-	2	-	1	3
HE	-	1	-	-	1
ØF	-	1	-	-	1
Total	1	7	2	6	16

Tabell 13. Forekomst av trelerke (ind.) *Lullula arborea* i Norge i 2007.*Records (individuals) of Wood Lark Lullula arborea in Norway in 2007.*

Fylke	jan.-feb.	Vårtrekk	Hekkelok.	Høsttrekk	Des.	Total
County	Jan.-Feb.	Spring	Breeding sites	Autumn	Dec.	
RO	-	-	-	5	-	5
VA	21	8	-	40	6*	75
TE	-	1	3	-	-	4
VF	3	-	3	6	-	12
OA	-	1	4	1	-	6
ØF	-	-	66	-	-	66
Total	24	10	76	52	6	168

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
Some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period.

(4-0). *Fra hekkeområdene:* Fra FI rapporteres 7 ad. + 3 1K på 4 lokaliteter i Vardø kommune, 3 ad. + pull. på 2 lokaliteter i Vadsø kommune, 4 ind. på 1 lokalitet i Tana kommune og 1 ind. på 1 lokalitet i Berlevåg kommune. Fra Opdal kommune i ST rapporteres tilsammen 15 ind. på 4 lokaliteter i Dovrefjellsområdet. Fra MR rapporteres sy. på en lokalitet i Surnadal kommune. Fra AA rapporteres sy. på en lokalitet i Valle kommune. Fra TE rapporteres 4 ind. på 2 lokaliteter i Tinn kommune og 2 ad. + pull. på 2 lokaliteter i Vinje kommune. Fra BU rapporteres 1 ind. på 1 lokalitet i Hol kommune. Fra OP rapporteres 3 ind. på 1 lokalitet i Sel kommune og par på 1 lokalitet i Lom/Skjåk kommune. Fra HE er det rapportert 4 ad. + 1K på 2 lokaliteter i Tynset kommune, 3 ind. på 2 lokaliteter i Følldal kommune og 1 ind. på 1 lokalitet i Trysil kommune. *Vinterfunn:* opptil 3 ind. Mølen, Larvik (VF) 2.1-25.3, opptil 18 ind. Listaområdet, Farsund (VA) 7.1-24.3, Jomfruland, Kragerø (TE) 20.1, opptil 6 ind. Sele, Klepp (RO) 24.1-9.2, opptil 40 ind. Lista-området, Farsund (VA) 2.-30.12 og opptil 8 ind. Mølen, Larvik (VF) 4.-31.12.

Sandsvale *Riparia riparia*

Vi tar med et veldig tidlig funn fra dette året: Reve, Klepp (RO) 29.3. Dette var tangering av ekstremumsdato i RO.

Tartarpiplerke *Anthus richardi*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
60	706	29	3	05, 01, 07

Totalt 60 ind. er rapportert, hvilket er det tredje beste året i virksomhetsperioden. *Vårfunn:* Jomfruland, Kragerø (TE) 2.-3.5. Tidligste registrering om høsten var v/ Svalvatn, Gildeskål (NO) 3.8. *Fylkesfordeling (høst):* NO (5), ST (3), MR (3), HO (1), RO (24), VA (10), TE (4), VF (3), OA (1, funn nr. 7) og ØF (1). *Vinterfunn:* Kvalbein, Hå (RO) 13.1, Kjerkevågen, Lindesnes (VA) 19.-20.1, Lista-området, Farsund (VA) 27.-28.1

og Kviljodden, Farsund (VA) 30.12. I Sverige ble det rapportert normale 44 ind. (Hellström & Strid 2008), og 36 ind. i Danmark var godt over gjennomsnittet for de siste 10 år (Christensen & Lange 2008). *Tillegg:* 2 ind. i NT i 2005.

Lappiplerke *Anthus cervinus* (O=FI-TR)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
26	608	39	13	02, 01, 00

Det er rapportert 26 ind., hvilket innebærer at året er blant de svakeste i virksomhetsperioden. *Vårfunn:* Totenvika, Østre Toten (OP) 27.5 var eneste vårfunn. Tidligste registrering om høsten var Klåstadkilen, Larvik 11.8, mens den seneste var Revtangen, Klepp (RO) 19.10. *Fylkesfordeling (høst):* NO (1), RO (5), VA (6), TE (4), VF (5), OA (1) og ØF (3). I Danmark var forekomsten på 32-33 ind., og representerer ny bunnotering i Årsrapportens historie (Christensen & Lange 2008).

Heiplierke *Anthus pratensis* (V 12-2)

309 ind. er rapportert fra rapporteringsperioden, hvorav 199 ind. fra jan.-feb. og 110 ind. fra des. Dette er en god forekomst sammenlignet med de fleste år, men skyldes nok snarere økt rapportering fra RO-VA enn en økning i den reelle vinterbestanden. Det nordligste vinterfunnet var Viksås, Vega (NO) 2.12. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des):* NO (0-1), ST (1-4), HO (10-1), RO (66-56), VA (116-48) og TE (6-0). *Tillegg:* 100 ind. i BU i des. 2006.

Skjærpiplerke *Anthus spinoletta* (I)

Hele 18 ind. er rapportert fra innlandslokaliteter, hvorav 16 ind. fra vårtrekket og 2 ind. fra høsttrekket. *Alle funn:* Årnesbukta, Sauherad (TE) 9.-11.3, opptil 3 ind. Semsøyene, Notodden (TE) 13.-18.3, 2 ind. Skåraflesk, Sauherad (TE) 13.-16.3, Bråfjorden, Sauherad (TE) 15.3, 2 ind. Akkerhaugen, Sauherad

Dette bildet kan være ett av de siste du ser av engelsk gulerle i Norge, da underarten ser ut til å være på full fart ut av vår fauna. Denne hannen er fotografert på Våien, Lista, Farsund (VA) 6.6.2007 av Gunnar Gundersen. Den var i par med en hunn, og paret utgjør 50 % av forekomsten i Norge dette året!

Vintererle pullus Hildal, Odda (HO) 12.7.2007. Arten ble i hekketida registrert på 20 lokaliteter i Hordaland i 2007. Dette året ble også usedvanlig mange vintererler sett om høsten i rapportområdet. Foto: Rune Voie.

(TE) 16.3, 2 ind. Evju, Sauherad (TE) 17.3, Åkersvika, Hamar (HE) 25.3, Hellkås, Sauherad (TE) 31.3, Ulefoss, Nome (TE) 7.4, Skilrudtjern, Notodden (TE) 14.4, Semsøyene, Notodden (TE) 22.4, 1K rm. Hjerkin, Dovre (OP) 1.9 og Holte brygge, Sauherad (TE) 8.10.

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava* (O SJ-HO)

Ett funn foreligger fra rapportområdet: par Kalvøya, Røstlandet, Røst (NO) 29.5. Vi tar også med hekkeindikasjoner fra Sør-Norge: par varslet Gunnarsmyra, Farsund (VA) 12.6, ♂ varslet Hellemyra, Farsund (VA) 23.6, ♂ varslet Kviljoedd, Farsund (VA) 23.6 og par m/mat til unger Orreosen, Klepp (RO) 30.6-10.7.

Såerle *Motacilla flava thunbergi* (H MR-HO)

Det var en hekkeindikasjon i rapportområdet: par varslet + ♀ Horgheimsætermoen, Rauma (MR) 20.6.

Engelsk gulerle *Motacilla flava flavissima*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
4	228	12	17	98/02/04

Kun 4 ind. er rapportert, hvilket er den svakeste forekomsten i hele virksomhetsperioden. *Alle funn*: par Lista fyr, Farsund (VA) 19.5-17.6, ♀ Kvassheim fyr, Hå (RO) 21.5 og ♂ Horpestad, Klepp (RO) 19.9. *Tillegg*: ♂ Herdla, Askøy (HO) 9.5.2004.

Vintererle *Motacilla cinerea*

(O SJ-HO, V 12-2, S 5-7 RO-AA)

I det nordlige rapportområdet har vintererlene stort sett blitt registrert på hekkelokalitetene, men d.å. ble forholdsvis mange registrert i høsttrekkperioden (tab. 14). I Trøndelagsfylkene ble vintererla i 2007 funnet på 7 nye potensielle hekkelokaliteter i NT, og 16 tilsvarende i ST. Til sammen 120 potensielle hekkelokaliteter er pr. 2007 funnet i Trøndelag. Vintererla forekomst i Trøndelag er oppsummert i Reinsborg & Bangjord (2007). *Hekkefunn/funn på potensielle hekkelokaliteter (lok.)*: I NT er det rapporteringer fra Levanger (6), Stjørdal (4), Steinkjer, Grong og Lierne. I ST fra Trondheim (8), Midtre Gauldal (4), Skaun (3), Meldal (3), Melhus (3), Klæbu (2), Selbu, Malvik, Hemne og Oppdal. I MR fra Surnadal og Rindal. I SF fra Gaular, Bremanger, Hornindal og Lærdal. I HO fra Voss (10), Bergen (3), Odda (2), Fusa, Eidfjord, Sveio, Ullensvang og Vaksdal. I RO fra Sauda (2), Gjesdal (2), Eigersund, Hå, Sandnes og Bjerkreim. I VA fra Sirdal (5), Lyngdal (4), Åseral (3), Kristiansand (2), Farsund (2), Mandal, Kvinesdal, Audnedal, Vennesla, Songdalen og Flekkefjord. I AA fra Arendal (3). *Vinterfunn*: Totalt ble det registrert 92 ind. i vinterperiodene, og det er ny rekord med god margin i virksomhetsperioden.

Linerle *Motacilla alba alba* (V 11-2)

75 ind. ble registrert i rapportperioden, og av disse er 14 ind. rapportert fra jan./feb.: Vinjestrand, Bamble (TE) 1.1, Slagentangen, Tønsberg (VF) 3.1, 2 ind. Eftang, Larvik (VF) 6.1, Jomfruland, Kragerø (TE)

6.-7.1, Tjørvehavn, Farsund (VA) 7.1-25.2, Steinkjer sentrum, Steinkjer (NT) 11.1, Kjerkevågen, Lindesnes (VA) 13.1, Lædre, Eigersund (RO) 14.1, Trones, Verdal (NT) 17.1, Tengedal, Bjerkreim (RO) 20.1, Åndalsnes, Rauma (MR) 27.1, Lillesand sentrum, Lillesand (AA) 14.2 og Føreid, Kristiansand (VA) 17.2. I des. ble moderate 16 ind. registrert. Alle des.-funn var sør for Dovre. *Fylkesfordeling (jan./feb.- nov./des.)*: NT (2-9), ST (0-1), MR (1-0), HO (0-1), RO (2-33), VA (3-7), AA (1-0), TE (2-0), VF (3-5), OA (0-2), OP (0-1) og ØF (0-2).

Svartryggerle *Motacilla alba yarrellii*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 92-00	Rang 07	Tre beste år
87	2204	114	11	03, 04, 02

87 ind. er antatt ut fra funnmassen i 2007, og det er den svakeste forekomsten siden svartryggerla ble tatt inn som rapporteringsart i 1996. Det har vært en jevn nedgang siden toppårene 2003/2004. *Vinterfunn*: Husebysanden, Farsund (VA) 22.1 og 2 ind. Solastranda, Sola (RO) 6.-11.2. *Hekkefunn*: Ingen påviste hekkinger er rapportert d.å. Nord for Dovre foreligger tre funn: Storfosna, Ørland (ST) 9.4, Moum, Øfsti, Stjørdal (NT) 21.4 og Alta sentrum, Alta (FI) 22.10. *Fylkesfordeling (alle funn)*: FI (1), NT (1), ST (1), MR (3), HO (22), RO (34), VA (21), TE (1), HE (1) og ØF (1). Fra Sverige rapporteres 12 funn, noe som er den svakeste forekomsten siden 1995 (Hellström & Strid 2008). Fra Danmark rapporteres 79 ind. og dette var en meget bra forekomst (Christensen & Lange 2008).

Sidensvans *Bombycilla garrulus* (H)

De fleste hekkeindikasjonene kom som vanlig fra Sør-Varanger (FI), og herfra rapporteres 19 ind. fordelt på 6 lokaliteter. Ellers rapporteres 3 ind. fra Vestre Jakobselv, Vadsø 10.6. *Øvrige funn (hekkeindikasjoner)*: Fra TR rapporteres 2 ind. Stålvikbotn, Balsfjord 15.7. Fra NO rapporteres 2-3 ind. Holandsmælen, Vestvågøy 14.6, 3 ind. Ytteren, Rana 2.7, Nestbyholmen, Saltdal 28.7, 3 ind. Ravatnet, Vefsn 18.-19.7, Berg, Vestvågøy 20.8, ca. 7 ind. Stamsund, Vestvågøy 26.8 og 2 ind. Sandberg, Vestvågøy 31.8. Fra NT rapporteres 2 ind. Nydammen, Fjerner, Meråker 22.7, Hammervatnet, Levanger 4.8 og 3 IK Forbregd, Verdal 3.9. Fra HE rapporteres minst 3 ind. Galthåen, Engerdal 26.8. *Tillegg*: Reir m/rugende fugl Simskardhytta, Grane (NO) 26.7.2003, sett på 5 lokaliteter i Simskardet, Grane (NO) 9.8 og minst 2 reir m/store unger 14.8 og minst 15 utflydde unger matet av voksne 22.8.2004, par matet minst 3 utflydde unger Frøyningdalen, Namskogan (NT) 5.8.2004, minst 12 ad. og minst 20 juv. Viermaneset, Røyrvik (NT) 2.9.2004.

Gjerdsmett *Troglodytes troglodytes* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2007.

Jernspurv *Prunella modularis* (V 12-2)

33 ind. ble rapportert vinterstid, og er den nest beste

Tabell 14. Antall hekkefunn og potensielle hekkelokalteter av vintererle *Motacilla cinerea* fra SJ-AA, samt trekkobservasjoner (ind.) fra SJ-HO i 2007. Vinterfunn (ind.) angis for hele landet.

Breeding records and records from potential breeding locations of Grey Wagtail Motacilla cinerea, from SJ-AA, and migration records (individuals) from SJ-HO in 2007. Winter records (individuals) from all counties.

Fylke	jan.-feb.	Vårtrekk	Hekkefunn	Potensielle hekkelok.	Høsttrekk	des.
County	Jan.-Feb.	Spring	Confirmed breeding records	Records (from potential breeding sites)	Autumn (Sept.-Nov.)	Dec.
NO	-	-	-	-	2	-
NT	-	-	4	9	1	-
ST	-	-	5	22	13	-
MR	-	-	-	2	-	-
SF	-	-	1	3	1	1
HO	1	-	4	16	15	4
RO	38	-	-	8	-	19
VA	10	-	4	18	-	10
AA	-	-	-	3	-	-
TE	4	-	-	-	-	-
VF	1	-	-	-	-	-
OA	2	-	-	-	-	1
OP	1	-	-	-	-	-
Total	57	0	18	81	32	35

vinterforekomsten i virksomhetsperioden. Av disse ble 25 ind. registrert i jan./feb. og 8 ind. i des. Største ansamlinger var 4-5 ind. Kastet, Sandefjord (VF) 1.1 og 5 ind. Brennevinsmyra, Mandal (VA) 24.12. Alle vinterfunn var fra sørlige deler av landet. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* RO (3-0), VA (5-6), AA (1-0), TE (4-0), VF (8-2), BU (3-0) og ØF (1-0).

Nattergal *Luscinia luscinia* (O SJ-HO)

Tre funn foreligger i rapportområdet: sy. Tautra, Frosta (NT) 25.5, sy. Moldstad, Smøla (MR) 14.-16.6 og 2K+rm. Flem, Haram (MR) 21.7.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
79	1313	74	9	00, 95, 96

Med 79 ind. ble 2007 et år nært gjennomsnittet for arten. Det ble registrert 15 ind. i vinterperiodene (tab. 15). Det var seks funn nord for Dovre: sy. 2K ♂ Brøttem, Klæbu (ST) 19.-21.4, ♂ Moum, Øfsti, Stjørdal (NT) 5.5, Husøy, Træna (NO) 7.5, Hamningberg, Båtsfjord (FI) 29.5, ♂ Persfjorden, Vardø (FI) 25.8 og Røstlandet, Røst (NO) 29.10. *Hekkefunn:* par m/1 unge Halden sentrum, Halden (ØF) 24.3-20.6 var eneste rapporterte hekkefunn. *Tillegg:* 6-7 ♂♂ Oslo by (OA) 8.5-15.7.1997, par m/4 pull. Eydehavn, Arendal (AA) 27.5-17.7.2001, sy. s.st. i 2002, 2 ind. i AA i 2003.

Buskskvett *Saxicola rubetra* (V 11-3)

Det var ingen funn innenfor rapportperioden, men vi tar med et sent funn fra Indre Mefjorden, Sandefjord (VF) 31.10.

Svartstrupe *Saxicola torquata*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
84	744	20	3	05, 04, 07

Det ble nok et meget godt år med 84 ind. Nesten alle ind. blir som regel registrert på kyststrekningen MR-VA. Funn utenfor denne kyststrekningen var ♂ + 2 ♀ Børsesjø, Skien (TE) 5.-7.3, ♂ Volløygrenda, Meldal (ST) 11.3, ♂ Jomfruland, Kragerø (TE) 11.3 og ♂ s.st. 25.4, ♂ Gomsrud avfallsdeponi, Kongsberg (BU) 14.3, ♂ Skare, Tromøy, Arendal (AA) 14.4, ♂ Akerøya, Hvaler (ØF) 9.-10.5, ♂ Ekofisk FTP (HS) 31.5, ♂ Stølan, Frøya (ST) 26.9-3.10, ♂ Innstrandsfjæra, Ørland (ST) 27.9, Stråholmen, Kragerø (TE) 1.-5.10, 1K Mølen, Larvik (VF) 6.10, ♀ Skipstadkilen, Hvaler (ØF) 15.10 og ♂ Vikerkilen, Hvaler (ØF) 23.-25.12. *Hekkefunn:* I SF ble ♂ m/mat i nebbet sett Mjømna, Gulen 26.6 og par konstatert hekkende Vågsøy, Vågsøy 3.-30.6. I HO ble par konstatert hekkende Ågotnes, Fjell 7.4-12.5. Fra RO rapporteres par m/6 pull. Longamy, Karmøy 3.6. Fra VA rapporteres par + ungfugl Golfbanen, Mandal 29.6 og 2 1K Kviljodden, Farsund 3.8. *Fylkesfordeling:* ST (3), MR

Tabell 15. Antall ind. av svartrødstjert *Phoenicuros ochruros* i Norge i 2007.*Numbers (individuals) of Black Redstart Phoenicuros ochruros in Norway in 2007.*

Fylke	jan.-feb.	mars-mai	juni-juli	aug.-nov.	des.	Total
County	Jan.-Feb.	March-May	June-July	Aug.-Nov.	Dec.	
FI	-	1	-	1	-	2
NO	-	1	-	1	-	2
NT	-	1	-	-	-	1
ST	-	1	-	-	-	1
SF	-	-	-	1	1	2
HO	-	4	-	-	1	5
HS	-	2	-	1	-	3
RO	6	7*	-	11*	1	25
VA	4	14	2	5	1	26
TE	-	3	-	1	-	4
VF	-	-	-	2	1	3
ØF	-	4	**	1	-	5
Total	10	38	2	24	5	79

* Noen ind. er først observert i perioden før og medregnes ikke i den etterfølgende perioden
some individuals were first observed in the previous period and are not included in the following period

** Ad. fra hekkefunn er inkludert/adults from a breeding record are included.

(6), SF (24), HO (3), HS (1), RO (19), VA (16), AA (1), TE (6), VF (1), BU (1) og ØF (3). *Tillegg:* 1 ind. i HO i 2006.

Steinskvett *Oenanthe oenanthe leucorhoa*

4 rm. ind. er rapportert d.å.: 2 ind. Halten, Frøya (ST) 3.10 og 2 ind. Fokstumyra, Dovre (OP) 11.10.

Ringtrost *Turdus torquatus* (V 12-2)

To funn fra NO er de eneste rapporterte fra vinteren d.å.: 2 ind. Rokkvika, Vestvågøy 14.1 og ♂ Gimsøy kirke, Vågan 23.1.

Måltrost *Turdus philomelos* (V 12-2)

33 ind. er rapportert vinterstid, og det er en god vinterforekomst. 30 ind. ble sett i jan./feb. og 3 ind. i des. Alle vinterfunn ble gjort sør for Dovre. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* HO (1-0), RO (16-3), VA (6-0), AA (1-0), TE (1-0), VF (4-0) og OA (1-0).

Rødvingetrost *Turdus iliacus coburni*

Ett ringmerkingsfunn er rapportert fra 2007: Gåsvær, Herøy (NO) 22.9.

Duetrost *Turdus viscivorus* (O SJ-HO, V 12-2)

I rapportområdet ble det rapportert 82 ind. Alle ind. er rapportert fra perioden mars-aug. Antallet innebærer den nest beste forekomsten i virksomhetsperioden. *Vår/sommerfunn:* I FI rapporteres 7 ind. Sør-Varanger, i TR 1 ind. i Balsfjord, i NO totalt 5 ind. i Grane (par m/reir), Bindal, Lurøy og Rana, i NT totalt 19 ind.

i Stjørdal (8), Lierne (7 inkl. ad. fra to hekkefunn), Meråker (2 unger), Verdal og Levanger, i ST totalt 28 ind. i Holtålen (5), Rennebu (4), Røros (3), Midtre Gauldal (3), Meldal (2), Klæbu (2), Orkdal (2), Hitra (2), Selbu, Melhus, Tydal, Oppdal og Trondheim, i MR totalt 11 ind. i Rindal (5), Halså (4) og Tingvoll (2), i SF 1 ind. i Høyanger og i HO totalt 10 ind. i Eidfjord (6), Osterøy (2), Voss og Øygarden. *Vinterfunn:* 25 ind. ble registrert i vinterperiodene, hvorav 22 ind. i jan.-feb. og 3 ind. i des. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* RO (3-0), VA (15-1), VF (2-2), HE (1-0) og ØF (1-0).

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Ant. sy. ind. 07	Ant. sy. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
85	875	43	1	07, 04/05

Det ble rapportert 93 gresshoppesangere i 2007, og av disse ble 85 ind. rapportert som syngende eller antatt syngende. Dette er den høyeste forekomsten av sy. ind/antatt sy. ind. i virksomhetsperioden. Det er rapportert 2 sy. ind. nord for Dovre: Offersøy, Alstahaug (NO) 9.6 og Tjøtta, Alstahaug (NO) 16.6 utgjorde funn nr. 9-10 i NO. Første vårfunn var sy. Jomfruland, Kragerø (TE) 25.4, mens siste høstfunn var Utsira (RO) 10.10. *Fylkesfordeling (sy. ind.):* NO (2), MR (7), SF (6), HO (8), RO (31), VA (16), TE (3), VF (1), OA (10) og HE (1). *Høstfunn:* 3 ind. ble rm. i RO i perioden 20.8-10.10, mens 5 1K. ble rm. i VA i perioden 19.-22.8.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* (AA-ØF)

I rapportområdet ble 53 ind. (de fleste sy.) rapportert i hekketida. De største ansamlingene var 7 ind., hvorav 4 sy. Stilla, Skedsmo/Fet (OA) 2.6 og minst 6 sy. Årnestangen/Snekkervika, Rælingen (OA) 27.5-29.8. Første vårfunn var rm Hellkås, Sauherad (TE) 4.5. *Fylkesfordeling (hekketid)*: TE (7), VF (11), BU (1), OA (23), HE (7) og ØF (4). *Høstfunn (26.7-4.9)*: TE (3), VF (5), BU (1) og OP (1).

Myrsanger *Acrocephalus palustris*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
645	5400	208	1	07, 02, 03

Årets min. 645 ind. innebar at d.å. med god margin ble det beste året i virksomhetsperioden. Nord for Dovre ble 9 ind. registrert: sy. Hojemstjønnna, Levanger (NT) 8.6, sy. Gravråk, Melhus (ST) 18.-22.6, sy. Nypan, Trondheim (ST) 21.-22.6, sy. Smågevatnet, Hitra (ST) 22.6-2.7, sy. Reksåsvatnet, Melhus (ST) 23.6, 1K rm Nes, Bjugn (ST) 1.9 og 3 ind. (2 rm.) Røst (NO) 11.-28.9. Anmerkningsverdig d.å var sy. Toviki (1130 m.o.h.), Ål (BU) 1.7. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekketid)*: NO (3), NT (1), ST (5), MR (3), SF (4), HO (1), RO (7), VA (27), AA (16), TE (32), VF (72), BU (32), OA (182), OP (12), HE (9) og ØF (239). I Storbritannia ble myrsangeren i hekketida registrert på 3 lokaliteter, og er en fortsettelse av den svake forekomsten der de senere år (Holling 2010). *Tillegg*: 1 ind. i BU i 2006.

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* (SJ-HO)

Det var funn av 3 ind. i rapportområdet d.å. *Alle funn*: sy. Sandsøya, Sande (MR) 16.6-7.7, rm. Nes, Bjugn (ST) 11.8 og Røstlandet, Røst 28.8. Disse funnene utgjorde nr. 7 i NO og 5 i ST.

Gulsanger *Hippolais icterina* (O SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2007.

Hauksanger *Sylvia nisoria*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
39	773	23	8	02, 05, 03

39 ind. er antatt i 2007, hvilket er den svakeste forekomsten siden år 2000. Det store flertallet av funnene dreide seg som vanlig om 1K-fugler på diverse kyst-lokaliteter fra Vågan (NO) til Lista (VA) i aug.-okt. I hekketida ble ikke arten registrert på noen av de klassiske lokalitetene Jomfruland, Kragerø (TE), Stråholmen, Kragerø (TE) og Mølen, Larvik (VF). I høstmaterialet er alle aldersbestemte ind. 1K-fugler. Første høstfunn var 1K rm. Reveparken, Klepp (RO) 12.8 og seneste funn var fra Kvitsøy (RO) og rm. Nes, Bjugn (ST) 20.10. Anmerkningsverdige innlandsfunn var 1K rm. Sandfærhus, Stjørdal (NT) 5.9 og 1K rm.

Miletjern, Nedre Eiker (BU) 9.9. *Fylkesfordeling (alle funn)*: NO (4), NT (1), ST (15), RO (10), VA (4), TE (1), VF (3) og BU (1). Fra Danmark rapporteres 11 ind. fra høsttrekkperioden, og heller ikke i 2007 ble arten påvist hekkende i landet (Christensen & Lange 2008). *Tillegg*: 1 ind. i NT i 2005.

Møller *Sylvia curruca* (O SJ-NO)

Fra rapportområdet foreligger kun funn fra NO. Herfra rapporteres 22 ind. på kyststrekningen opp til Vågan kommune som det nordligste funnstedet.

Tornsanger *Sylvia communis* (O SJ-NO)

I FI foreligger funn av sy. Skagen, Vardø 17.6-1.7. Fra NO rapporteres varslende ♀ Ostjønnna, Alstahaug sommer. Ellers foreligger ikke rapporter fra sørlige deler av NO hvor arten tidligere er regelmessig observert.

Hagesanger *Sylvia borin* (O SJ-TR)

To funn foreligger fra rapportområdet: sy. Storskog-åsen, Tromsø (TR) 11.6 og rm. Hornøya, Vardø 29.9.

Munk *Sylvia atricapilla* (SJ, V 12-3)

Vinterstid ble det registrert 66 ind. d.å., og dette er en bra forekomst. 65 ind. er rapportert fra jan.-mars, mens kun 2 ind. er rapportert fra des. De nordligste vinterfunnene var ♀ Laukvik, Vågan (NO) 1.-21.1 og ♀-f Gravdal, Vestvågøy (NO) i januar. Fra HO er det tatt med observasjoner f.o.m. 15.11 i des.-oversikten. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.)*: NO (6-1), NT (3-0), ST (3-0), MR (2-0), HO (4-0), RO (11-0), VA (8-0), AA (4-0), TE (4-0), VF (8-0), BU (3-1), OA (7-0) og ØF (1-0).

Lappsanger *Phylloscopus borealis*

Dette er første året at NFKF omtaler funn av lappsanger etter at arten ble fjernet fra rapporteringslista til NSKF f.o.m. d.å. I Norge hekker arten i Finnmark og Nord-Troms (Gjershaug *et al.* 1994), men i landet for øvrig blir arten meget sjelden registrert, inkludert i trekketidene. I 2007 ble til sammen 28 ind. rapportert, hvorav 27 ind. fra antatte hekkeområder i Nord-Norge. *Hekkeindikasjoner*: Fra FI rapporteres sy. Salkobekken, Alta 10.6, 3 sy. Neiden kirke, Sør-Varanger 15.-28.6, 2 sy. Strand, Sør-Varanger 16.-24.6, Stenbekk, Sør-Varanger 16.6, 15 km nord for Nyrud, Sør-Varanger 16.6, sy. Svanvik, Sør-Varanger 21.-23.6, 2 ind. Langfjorden, Sør-Varanger 21.6, sy. Masi, Kautokeino 23.6, par Vuolgamasjavri, Kautokeino 23.6, 2 par Badje-Maze, Kautokeino 23.6, sy. + ♀ Gjøkåsen, Sør-Varanger 26.-27.6, 2 sy. Gaukstad, Sør-Varanger 27.6 og 1 ind. Sandnes, Sør-Varanger 17.7. Fra TR rapporteres 1 ind. Skibotn, Storfjord 22.5. Fra Saltdal kommune i NO rapporteres sy. v/Skard 3.-10.6, sy. v/ Jarbruvatnet 24.6 og sy. v/Ingeborgvatnet 1.-3.7. Disse utgjorde funn nr. 6-8 i NO. *Høsttrekk*: Ydstebøhavn, Kvitsøy (RO) 12.-22.10. I Sverige ble 8 sy. hanner registrert, hvilket var samme forekomst som året før (Hellström & Strid 2008).

Tartarpiplerke hadde et godt år i Norge i 2007 med en forekomst på 60 individer. Det foreligger flere vinterfunn, bl.a. av dette individet som ble registrert på Lista, Farsund (VA) 27.-28.1.2007. Foto: Gunnar Gundersen.

Gulbrynsanger Utsira (RO) 4.10.2007. Øya er utvilsomt den lokaliteten i Norge med flest registrerte individer av arten. I 2007 ble 55 av 98 gulbrynsangere i Norge registrert i Rogaland. Foto: Gunnar Gundersen.

Gulbrynsanger *Phylloscopus inornatus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
98	1218	32	4	06, 05, 03

I 2007 ble det registrert 98 ind., og dette innebærer at årets forekomst var langt svakere enn de to foregående årene. Likefullt er forekomsten den fjerde beste i virksomhetsperioden. RO sto som vanlig for de fleste registreringene. Et anmerkningsverdig innlandsfunn var Bø (TE) 13.10. Tidligste observasjon var rm. Straumbukta, Tromsø (TR) 9.9, mens siste registrering var fra Kvitsøy (RO) 22.10. *Fylkesfordeling*: TR (1), NO (16), ST (10), MR (3), SF (1), HO (3), HS (2), RO (55), VA (6) og TE (1). I Sverige var det også en god forekomst med 78 ind., og 57 ind. i Danmark innebar det nest beste året i Årsrapportens historie (Hellström & Strid 2008, Christensen & Lange 2008).

Bøksanger *Phylloscopus sibilatrix* (O SJ-TR)

Sy. Neiden kirke, Sør-Varanger (FI) 2.7 var eneste funn i rapportområdet i 2007.

Gransanger *Phylloscopus collybita* (V 12-2)

17 ind. ble registrert i rapportperioden, og dette er på høyde med rekordforekomsten i 2000 (15-18 ind.). 15 ind. er rapportert fra jan./feb. og 2 ind. fra des. *Alle funn*: Kastet, Sandefjord (VF) 1.1, Brennevinsmyra, Mandal (VA) 5.-12.1, minst 4 ind. Lista-området, Farsund (VA) 6.1-4.2, Furulunden, Mandal (VA) 14.1, Jåbekk, Mandal (VA) 14.1, Bryne, Time (RO) 14.1, Sele, Klepp (RO) 18.1, Horpestadosen, Klepp (RO) 19.1, 2 ind. Søylandsvatnet, Hå (RO) 21.1, Ilene, Tønsberg (VF) 21.1, Kjendal, Kragerø (TE) 4.2, Snøda, Sola (RO) 15.12 og Nordhassel, Farsund (VA) 16.12.

Dvergfluesnapper *Ficedula parva*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
13	254	10	8	03, 02, 04/06

Årets 13 ind. innebærer at forekomsten ble den svakeste siden år 2000. 5 ind. ble registrert om våren og 8 ind. om høsten. *Vårfunn*: sy. Hovland, Nøtterøy (VF) 5.5, ♀ Svenner, Larvik 13.5, 2K rm Jomfruland, Kragerø (TE) 27.5, ♀-f Eik, Tønsberg (VF) 1.6 og ♀ rm. Utsira (RO) 7.6. *Høstfunn*: Den seneste registreringer var Måløy, Vågsøy (SF) 30.10. *Fylkesfordeling (alle funn)*: NT (1, funn nr. 2), ST (1), SF (2), HO (1), RO (4), TE (1) og VF (3). I Danmark ble det registrert 128 ind., hvilket betegnes som et normalår (Christensen & Lange 2008).

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
150	2419	137	9	98, 00, 93

Basert på maks.-tall fra de mer eller mindre faste lokalitetene hvor arten påtreffes, ble årets forekomst anslått å være på 150 ind. I og med at maks.-tall er benyttet, vil det reelle antall skjeggmeis være noe høyere. Antall ind. har gradvis gått noe nedover de siste åra, og er nå omtrent på 2004-nivået. Anmerkningsverdige maks.-tall var 25 ind. Presterødikilen, Tønsberg (VF) 5.1-27.2, 7 ind. (4 ♂♂ + 3 ♀♀) Polleevann, Ås (OA) 13.2, 8 ind. Søylandsvatnet, Hå (RO) 29.4 og minst 70 ind. Øra naturreservat, Fredrikstad (ØF) 30.9. *Fylkesfordeling*: RO (8), VA (2), AA (1), TE (2), VF (37), BU (1), OA (9) og ØF (90).

Stjertmeis *Aegithalos caudatus* (SJ-FI)

To funn foreligger fra FI d.å.: 8 ind. Storebukt, Kvalsund 21.10 og minst 10 ind. Brenna, Porsanger 27.10.

Løvmeis *Poecile palustris* (SJ-NO)

Også d.å. er det kun rapportert funn fra de faste lokalitetene i Meløy kommune (NO): Bjæringen 21.10 og Spildra 22.12. I OP og HE er arten fåtallig. Fra OP rapporteres 2 ind. Tisleiedalen, Nord-Aurdal 22.6-4.10 og fra HE rapporteres 3 ind. i Eidskog kommune 21.2-3.3.

Lappmeis *Poecile cinctus* («kystregion»)

Et kystfunn rapporteres fra TR: 4 ind. Universitetet i Tromsø, Tromsøya, Tromsø 19.2. Utenfor rapportområdet tar vi med 1 ind. Røsåsen, Meldal (ST) 22.12. Sistnevnte lok. er godt utenfor artens kjente hekkeutbredelse (Gjershaug *et al.* 1994).

Toppmeis *Lophophanes cristatus* (SJ-NO)

1 ind. Ørnes, Meløy sommer var eneste rapporterte funn i rapportområdet i 2007.

Svartmeis *Periparus ater* (SJ-TR)

Ingen funn foreligger fra rapportområdet i 2007.

Blåmeis *Cyanistes caeruleus* (SJ-TR)

Fra FI rapporteres totalt 11 ind. + ett kull i Sør-Varanger (2 + ett kull), Alta (4), Karasjok (4) og Porsanger. Fra TR rapporteres totalt 7 ind. i Tromsø (5) og Balsfjord (2), men en betydelig underrapportering antas.

Spettmeis *Sitta europaea* (SJ-NT)

Det er rapportert 41 ind. (inkl. ad. fra tre hekkefunn) d.å., og det er ny rekord med god margin i virksomhetsperioden. Fra TR rapporteres 1 ind. Tromsøhallen, Tromsø 15.2-16.3 og 2 ind. Holmeslett, Tromsø 11.3-14.4. Fra NO rapporteres 1 ind. Nesna, Nesna (NO) medio sept. (funn nr. 9 i NO). I NT ble spettmeis konstatert hekkende med par Stiklestad, Verdal, par Råen, Stjørdal og par Haraldreina, Stjørdal. Unntatt hekkefunn ble arten registrert med totalt 31 ind. i

Levanger (13), Stjørdal (6), Verdal (4), Steinkjer (3), Mosvik (2), Lierne og Meråker.

Trekryper *Certhia familiaris* (SJ-TR)

5 funn foreligger fra rapportområdet d.å.: 2 ind. Movik, Tromsø (TR) 20.1-31.12, 3 sy. Storskogåsen, Tromsø (TR) 12.3, Finnsnes, Lenvik (TR) 1.5, Njåhkajavre, Karasjok (FI) 22.9 og Setermoen, Bardu (TR) 23.10.

Pirol *Oriolus oriolus*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
8	135	9	7	00, 92, 97/05

Med 8 ind. havnet årets forekomst rundt gjennomsnittet i virksomhetsperioden. *Alle funn:* 2 ♂♂ Jomfruland, Kragerø (TE) 19.5-6.6, ♂ ptØ Kastet, Sandefjord (VF) 3.6, 2 ♂♂ Utsira (RO) 4.-7.6, ♂ Alstadhaug kirke, Levanger (NT) 15.7, ♀-f. Fyrskogen, Utsira (RO) 2.10 og 1K Brønnøysund, Brønnøy (NO) 21.10 (funn nr. 7 i NO). I Sverige var forekomsten på ca. 144 ind. en oppgang fra fjoråret (Hellström & Strid 2008), og 59 ind. i Danmark var godt under gjennomsnittet for de siste ti åra (Christensen & Lange 2008). *Tillegg:* Løddesøl, Arendal (AA) 4.6.2005, ♀ Bjorbekk, Arendal (AA) 7.6.2005.

Tornskate *Lanius collurio* (SJ-RO)

Med 26 ind. (inkl. ad. fra hekkefunn) var forekomsten den svakeste siden år 2000. I RO, hvor arten enkelte år er relativt vanlig, ble det totalt rapportert moderate 11 ind. d.å., og ingen påviste hekkinger. *Alle funn utenom RO:* par hekket Bømlo (HO) 4.7, par matet 1K Titran, Frøya (ST) 14.7, ♂ Nerland, Fræna (MR) 22.7-10.8, Fuglvågen, Smøla (MR) 26.7, 1K Valdalen, Odda (HO) 19.8, 1K Gåsvær, Herøy (NO) 1.-22.9, ♀-f Volden, Verdal (NT) 4.-5.9, 2 1K Myken, Rødøy (NO) 27.-30.9, 1K Titran, Frøya (ST) 28.9-10.10, 1K Røstlandet, Røst (NO) 7.10, Husøy, Træna (NO) 11.10 og 1K Lade, Trondheim (ST) 21.-23.10.

Varsler *Lanius excubitor*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 94-07	Snitt 94-00	Rang 07	Tre beste år
283	2976	139	6	05, 02, 03

Totalt 283 ind. er antatt ut fra årets funnmasse, og er omtrent på samme nivå som de siste fem årene i virksomhetsperioden. Betydelig færre ind. er imidlertid rapportert fra ØF om vinteren d.å. sammenlignet med de siste åra (tab. 16). Det rapporteres ett vinterfunn i Nord-Norge: Laukvik, Vågan (NO) 21.1. *Hekkefunn:* ad. m/mat til unger Golsfjellet, Nord-Aurdal (OP)

Tabell 16. Antall individer av varsler *Lanius excubitor* i Norge i 2007. Dersom ind. er registrert på en lokalitet over en lengre periode, er ind. angitt under måneden den først ble observert.

Great Grey Shrikes Lanius excubitor (individuals) recorded in Norway in 2007. Individuals observed over a longer period of time are given for the first month of observation only.

Fylke	jan.	feb.	mar.	apr.	mai	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	des.	Total
County	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	May	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.	
FI	-	-	-	-	-	2	4	2	3	-	-	-	11
NO	1	-	-	-	1	-	1	2*	-	1	-	-	6
NT	1	1	-	1	-	-	6*	-	3	3	1	1	17
ST	1	1	-	-	1	-	7*	8*	8	3	4	2	35
MR	1	1	2	3	-	1	*	-	-	3	1	-	12
HO	-	-	2	-	-	-	-	-	1	1	-	2	6
HS	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
RO	2	-	1	-	-	-	-	1	2	4	2	1	13
VA	3	2	3	-	1	-	-	-	3	6	2	2	22
AA	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	6
TE	5	2	4	1	-	-	-	-	2	2	4	3	23
VF	3	-	4	-	1	-	-	-	3	3	-	3	17
BU	6	-	1	-	1	2*	-	1	1	3	1	-	16
OA	4	1	7	1	-	-	-	-	4	2	5	5	29
OP	-	1	2	3	5	2*	-	-	-	4	-	2	19
HE	1	-	1	-	-	3*	7*	-	3	-	1	1	17
ØF	5	3	2	2	-	-	-	-	6	4	7	4	33
Total	35	13	30	11	10	10	25	14	40	40	28	27	283

* Ad. fra hekkefunn er inkludert. *Breeding pairs included*

12.6, par hekket Sangefjellet, Ål (BU) 14.6, par varslet Krokethåen, Engerdal (HE) 28.6, par m/unger Tanarkjølen, Åmot (HE) 5.7, 4 ind. (antatt kull) Tryvng, Stor-Elvdal (HE) 7.7, par m/3 unger Rena leir, Åmot sommer, par + 4 1K Fiskløysa, Agdenes (ST) 10.7, 2 1K Berglia, Lierne (NT) 14.7, 2 1K Fjellheim, Lierne (NT) 15.7, ad. + 2 1K Fjergen, Meråker (NT) 21.7, 4 ind. (antatt kull) Grøndalen, Hemne (ST) 28.7, kull Gomåskjølen, Rindal (MR) 30.7, 3 ind. (antatt kull) Templet, Agdenes (ST) 31.7, 1K Stugudal, Tydal (ST) 3.-8.8 og 1K Nevernes, Rana (NO) 11.8. *Tillegg:* 4 ind. i AA i 2005, 4 ind. i AA i 2006.

Nøtteskrike *Garrulus glandarius* (SJ-TR)

10 ind. er rapportert i rapportområdet. *Alle funn:* Strand, Sør-Varanger (FI) 15.3, Finnsnes, Lenvik (TR) 29.4-1.5, Storgjerdet, Alta (FI) 16.9, Njahnkjavre, Karasjok (FI) 23.9, 2 ind. Tønsvikdalen, Tromsø (TR) 6.10, opptil 3 ind. Movik, Tromsø (TR) 19.10-31.12 og Øvre Dividalen, Målselv (TR) 28.10.

Nøttekråke *Nucifraga caryocatactes* (SJ-MR)

Med 137 ind. ble det rapportert en del færre ind. d.å enn de to foregående årene. Dette kommer av at ST ikke har fullstendig rapportering. 8 ind. er rapportert fra NO: opptil 2 ind. Meyerparken, Mo i Rana, Rana 3.-19.9, Ytteren, Rana 5.9, Valla, Hemnes 8.9, 2 ind. Korgen, Hemnes 19.9, Nesna, Nesna medio sept. og Høyjarfallmoen, Saltdal 6.10. Tallene fra NT og ST er basert på maks.-tall fra de respektive lokalitetene, så det reelle antallet vil være noe høyere. Det store flertallet av funnene var i likhet med tidligere år fra aug.-sept., og da stort sett fra sembrafuru-forekomster i Verdalen, Levanger og Stjørdal kommuner i NT og Trondheim og Orkdal kommuner i ST. Største registrerte antall var 60 ind. Sverresborg, Trondheim (ST) 28.8. Fra MR foreligger funn av 2 ind. Modalen, Surnadal 30.7, Lauvstad, Volda 1.-2.9 og Emblem, Ålesund 18.11. *Fylkesfordeling:* NO (8), NT (29), ST (96+) og MR (4). *Tillegg:* 1 ind. i NT i 2005.

Kaie *Corvus monedula* (SJ-NO)

I det nordlige rapportområdet ble det rapportert 11 ind d.å. *Alle funn:* Leknes, Vestvågøy (NO) 28.1, Nesna, Nesna (NO) 16.3, Henningsvær, Vågan (NO) 3.4, Gamvik, Gamvik (FI) 26.4-5.5, 2 ind. Utskarpen, Rana (NO) 1.6, Nerskogen, Alta (FI) 22.6 og 4 ind. Husøy, Træna (NO) 6.-8.11.

Kornkråke *Corvus frugilegus* (SJ-NO)

9 ind. er rapportert fra NO i rapportområdet, og dette er ny rekord i virksomhetsperioden. *Alle funn:* Sørland, Værøy 17.2 og 28.3, Kirkøy, Vega ca 14.3, Ballstad/Leknes, Vestvågøy 4.4, Sleneset, Lurøy 5.4, ad. + 2K Bjarangen, Meløy 21.4, Tjøtta, Alstahaug 27.4 og 2 ind. Skei, Dønna 21.6.

Svartkråke *Corvus corone*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
86	1126	58	6	99, 00, 98

Anslagsvis 86 ind. er antatt ut fra årets funnmasse, og representerer en god forekomst i virksomhetsperioden. Antall av denne arten er svært vanskelig å vurdere, og alle antall bør betraktes som ganske grove estimater. Det nordligste funnet ble gjort på Daugstad, Vestnes (MR) 4.4. Ingen hekkefunn foreligger d.å. *Fylkesfordeling:* MR (1), HO (6), HS (2), RO (37), VA (27), TE (4), VF (5), OA (2) og ØF (2). Med 117 ind. ble det en forekomst som var noe høyere enn fjoråret i Sverige (Hellström & Strid 2008). *Tillegg:* 1 ind. i OA i 2006.

Pilfink *Passer montanus* (SJ-HO)

Basert på maks.-tall fra de respektive lokalitetene ble det d.å. rapportert 319 ind. En betydelig underrapportering må påregnes for spesielt ST og HO. Pilfinken er utvilsomt på kraftig frammarsj i rapportområdet, og d.å. føyer seg inn i rekken som det nest beste i virksomhetsperioden. Fra FI rapporteres 1 ind. Vidjevegen, Vadsø 17.4, 1 ind. Slettnes, Gamvik 19.5 og 1 ind. Brenna, Porsanger 27.10-31.12. Fra TR rapporteres 2 ind. Nordkjotsbotn, Balsfjord 19.8, mens ingen funn foreligger fra NO. Er dette en indikasjon på at pilfinkene i FI og TR har kommet inn via Finland/Russland? Fra NT rapporteres pilfink fra Levanger (46), Verdalen (32), Frosta (21), Stjørdal (16), Steinkjer (7), Inderøy og Snåsa. Fra ST er det rapporteringer av 150+ ind., men bare spesielle forekomster nevnes. I MR er det rapporteringer fra Rauma (10), Rindal (5), Surnadal (2) og Smøla; i SF fra Lærdal (5) og Vik (4) og i HO fra Stord (5), Voss (4), Øygarden (3) og Bømlo. *Fylkesfordeling:* FI (3), TR (2), NT (124), ST (150+), MR (18), SF (9) og HO (13).

Grønnfink *Carduelis chloris* (SJ, H FI-TR)

Det er ikke rapportert hekkefunn i det nordlige rapportområdet i 2007.

Stillits *Carduelis carduelis* (SJ-SF, H HO-ØF)

75 ind. er antatt ut fra årets funnmasse i det nordlige rapportområdet. Dette er den nest beste forekomsten i virksomhetsperioden. De største ansamlingene var minst 25 ind. Tautra, Frosta (NT) 24.3, 25 ind. Nordvika, Smøla (MR) 13.10 og 10 ind. Malvikbukta, Malvik (ST) 18.11-28.12. *Fylkesfordeling:* NT (34), ST (16) og MR (25). *Hekkefunn:* 2 ad. + 3 juv. Glemmen videregående skole, Fredrikstad (ØF) 6.6, ad. varslet Mølen, Larvik (VF) 7.6, 2 kull Gamlebyen, Fredrikstad (ØF) 13.6, kull Habornvegen, Fredrikstad (ØF) 15.6, flere kull Tomb, Råde (ØF) 25.6 og 3 juv. Klokkarstua, Hurum (BU) 2.7. *Tillegg:* 1 ind. i NT i 2005.

Tornirisk *Carduelis cannabina* (SJ-SF, V 12-2)

I det nordlige rapportområdet rapporteres 80 ind. Forekomsten er noe lavere enn de to foregående årene, men dette kommer trolig av en kraftig underrapportering fra MR. Tornirirken har etablert en relativt god forekomst langs kysten opp til Ørlandet i ST, men videre nordover er den rapportert atskillig sjeldnere. Funn nord for ST: ♀ rm. Nordfjellet, Stod, Steinkjer (NT) 5.5 og ♀ Frosta lefsebakeri, Frosta (NT) 26.6. *Fylkesfordeling:* NT (2), ST (69), MR (2) og SF (7). *Vinterfunn:* I likhet med i des. fra fjoråret, rapporteres

Svartråke Kviljo, Farsund (VA) 12.4.2007. Fuglen var en av 86 individer som ble registrert i Norge i 2007. Foto: Gunnar Gundersen.

også mange ind. fra jan. d.å., og 26 ind. er nest beste vinterforekomst i virksomhetsperioden. Alle funn: opptil 12 ind. Fuglevika, Farsund (VA) 1.-28.1, 6 ind. Mølen, Larvik (VF) 28.1, 2 ind. Bjårvatnet, Hå (RO) 4.12, Presterødkilen, Tønsberg (VF) 7.12, opptil 3 ind. Fuglevika, Farsund (VA) 10.-31.12 og 2 ind. Strandparken, Horten (VF) 26.12.

Bergirisk *Carduelis flavirostris* (V 12-2)

Årets 431 ind. gir en forekomst godt over gjennomsnittet vinterstid i virksomhetsperioden hvis en ser bort fra rekordåret 1999 (2050 ind.). 361 ind. er rapportert fra jan./feb. og 70 ind. fra des. Nordligste vinterfunn var 2 ind. Gjersvold, Vågan (NO) 13.1 og Henningsvær, Vågan (NO) 21.1. Største ansamling var minst 135 ind. Vik, Klepp (RO) 18.1. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* NO (29-0), NT (2-0), ST (29-19), RO (197-9), VA (28-10), TE (10-0), VF (40-0), BU (1-0) og OA (25-32).

Brunsisik *Carduelis cabaret* (rm. SJ-NT)

4 rm. ind. er rapportert: Skogsøy, Nesna (NO) 21.8, 2 ♀-f. s.st. 16.9 og Toftan, Vestvågøy (NO) 26.8.

Polarsisik *Carduelis hornemanni* (SJ + NO-ØF)

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
164	2002	100	5	95, 01, 06

Med 164 ind. ble årets forekomst den femte beste i virksomhetsperioden. Hovedmassen av funn er fra første halvår (tab. 17). De største antallene rapporteres fra NO og OA. På høsten var det også en del av antatt ua. *hornemanni* i ST, samt 30 ind. i NO som ikke er tatt med i oversikten her. I Danmark var det en svak forekomst med 14 ind. (Christensen & Lange 2008).

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
45	6870	126	9	02, 03, 99

Kun 45 ind. (inkl. ad. fra hekkfunn) er rapportert d.å. (tab. 18), og med de fleste i andre halvdel av året. Det

var naturlig nok ingen flokker av betydelig størrelse. *Hekkefunn*: par + 1K Haldalen, Holtålen (ST) 12.3-28.5 og varslende par Tromsdalen, Verdal (NT) 29.3. Sverige rapporterer om nesten 700 ind., hvilket var betydelig bedre enn fjoråret (Hellström & Strid 2008). I Danmark ble ikke arten registrert d.å. (Christensen & Lange 2008).

Grankorsnebb *Loxia curvirostra* (SJ-TR)

1 ind. Forsetmoen, Bardu (TR) 1.5 var eneste rapporterte funn fra rapportområdet i 2007.

Rosenfink *Carpodacus erythrinus* (SJ-HO, H RO-ØF)
19 ind. ble rapportert fra det nordlige rapportområdet d.å. *Vår/sommerfunn*: Titran, Frøya (ST) 26.-28.5, 2 sy. ♂ & Nerbekken, Skaun (ST) 30.5-10.6, sy. ad. ♂ Valset, Skaun (ST) 30.5-2.6, sy. 2K ♂ Kinn, Flora (SF) 7.6, sy. ad. ♂ Fannemel, Hornindal (SF) 10.6 og sy. ad. ♂ Stad, Selje (SF) 17.6-27.7. *Høstfunn*: 2 1K rm. Stavsgangen, Trondheim (ST) 25.7-2.8, ♀ Straumbukta, Tromsø (TR) 5.8, minst 4 ind. Røstlandet, Røst (NO) 8.-24.9, 4 ind. Titran, Frøya (ST) 9.-28.9 og 1K Stad, Selje (SF) 3.10. *Hekkefunn*: Det eneste konstaterte hekkefunnet var par m/minst 2 utfløyne juv. Rudsøyne, Nes (OA) 8.7.

Konglebit *Pinicola enucleator*

÷ FI i oversikt under. *Excl. FI*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 92-07	Snitt 92-00	Rang 07	Tre beste år
1641	9599	488	1	07, 04, 95

Etter invasjonen høsten 2006, var det fortsatt svært mye konglebit på farten de første to månedene av året. I NO og ØP ble flere ind. registrert i jan./feb. enn foregående fjørjulsvinter, og totalantallet d.å. endte noe høyere enn forrige år. De største ansamlingene var minst 400 ind. Veståsen, Nordre Land (OP) i jan./feb. og 208 ind. i Bodøområdet, Bodø 26.1. I jan.-mars ble totalt 1610 ind. rapportert med følgende fylkesfordeling: TR (17), NO (812), NT (14), ST (62), MR (23), HO (10), RO (4), VA (9), TE (78), VF (62), BU (19), OA (6), OP (465), HE (23) og ØF (6). *Hekkeindikasjoner*: Fra hekkeområdene i Sør-Varanger kommune i FI rapporteres 2 ind. Svanhøvd 26.5, opptil 3 sy. Blankvassåsen 26.5-4.7, Kjerringneset 7.-26.6, Steintjøna 11.6, Grensefoss 26.6 og 2 sy. Neiden kirke 3.7. Fra NT rapporteres juv. Nyborg, Lierne 14.7 og fra OP rapporteres 2 ind. nordøst for Nevelvatn, Lillehammer 20.7 og juv. Mel-sjøen, Lillehammer 19.7. Om høsten var forekomsten adskillig svakere og totalt 27 rapporteres med følgende fylkesfordeling: TR (1), ST (12), VA (2), TE (1), VF (4), OA (2), OP (2) og HE (3). *Tillegg*: BU: 1 ind. i 2003 og 3 ind. i 2006.

Kjernebiter *Coccothraustes coccothraustes* (SJ-HO, H RO-ØF)

Antall kjernebiter i det nordlige rapportområdet har økt jevnt og trutt siden årtusenskiftet, og med 184+ ind. er d.å. det nest beste i virksomhetsperioden. Det bemerkes at rapporteringen var ufullstendig i ST. Det

Tabell 17. Antall (ind.) av polarsisik *Carduelis hornemanni* i rapportområdet NO-ØF første og andre halvår 2007.

Records (individuals) of Arctic Redpoll Carduelis hornemanni from NO to ØF in the first and second halves of 2007

Fylke	jan.-juni	juli-des.	Total
County	Jan.-June	July-Dec.	
NO	25	6	31
NT	4	-	4
ST	15	2	17
MR	5	-	5
RO	6	3	9
VA	19	-	19
AA	1	-	1
TE	15	-	15
VF	10	-	10
BU	7	-	7
OA	32	-	32
OP	4	3	7
HE	5	-	5
ØF	2	-	2
Total	150	14	164

nordligste funnet var In. Brenna, Porsanger (FI) 17.-19.4. NO hadde 8 ad. fra Øksnes i nord til Vefsn i sør. *Hekkefunn (SJ-HO)*: par med minst 2 unger Bjørnådal, Vefsn (NO) 17.-27.6 var første hekkefunn i fylket, 1 ind. m/reirmateriale Fossem, Steinkjer (NT) 8.5. *Fylkesfordeling (inkl. ad. fra hekkefunn)*: FI (1), NO (8), NT (17), ST (81+), MR (26), SF (1) og HO (50). Fra øvrige deler av landet rapporteres ett hekkefunn i VA, tre i BU, ett i HE og to i ØF.

Lappspurv *Calcarius lapponicus* (V 12-2)

Det ble rapportert 17 ind. vinterstid, hvorav 13 ind. jan.-feb. og 4 ind. i des. Dette er en meget god forekomst, bare slått av fjoråret (23 ind.). *Alle funn*: 2 ind. Reime, Hå (RO) 22.1, 5 ind. Reve, Klepp (RO) 22.-25.1, 2 ind. Håtangene, Hå (RO) 23.1, Fuglevika, Farsund (VA) 27.-28.1, Brekne, Farsund (VA) 7.2, Vågsvollmarka, Farsund (VA) 7.2, Sele kai, Sola (RO) 9.2, Grandefjæra, Ørland (ST) 2.12, Grudavatnet, Klepp (RO) 2.12, borshavn, Farsund (VA) 2.12 og Nordhassel, Farsund (VA) 16.12.

Hortulan *Emberiza hortulana*

÷ HE i oversikt under. *Excl. HE*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 93-07	Snitt 93-00	Rang 07	Tre beste år
5	323	28	15	96, 97, 93

Totalt ble 13 ind. er rapportert d.å., men ingen opptellinger fra kjerneområdet i HE foreligger. Kun 5 ind. ble

sett på trekk, og dette er det laveste antallet i virksomhetsperioden. *Fra hekkeområdene:* Fra HE rapporteres kun 3 ind. Glesmyra, Våler 8.5, sy. ♂ Skogum, Åsnes 10.5, sy. ♂ Ringsaker 13.5, sy. Starmoen, Elverum 25.5-3.6 og 2 ♂ ♂ Heradsbygd, Elverum 28.5-9.7. *Vårtrekk:* 2 ind. Storøykilen, Bærum (OA) 2.5 og sy. ♂ Steinsvika, Farsund (VA) 28.5. *Høsttrekk:* Klåstadkilen, Larvik (VF) 31.8 og Husebybukta, Farsund (VA) 18.10.

Vierspurv *Emberiza rustica*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
5	190	14	14	97, 98, 00

Med 5 ind. føyer d.å. seg inn blant de svakeste, og de fire siste årene har vært de fire svakeste i virksomhetsperioden. Fra hekkeområdene i HE foreligger kun et funn av varslende ♀ Ulvåkjølen naturreservat, Elverum 19.7. *Vårtrekk:* 2 ♂ ♂ Leirbakken, Altermark, Rana (NO) 7.5 var funn nr. 5 i fylket. *Høsttrekk:* Vikeså, Bjerkreim (RO) 18.9 og Løddesøl, Arendal (AA) 23.9.

Dvergspurv *Emberiza pusilla*

Ant. ind. 07	Ant. ind. 91-07	Snitt 91-00	Rang 07	Tre beste år
30	309	14	3	05, 94, 07

Forekomsten av dvergspurv var med 30 ind. den tredje beste i virksomhetsperioden. *Vårfunn:* Morland, Fjell (HO) 5.4. *Hekking:* Fra hekkeområdene i Sør-Varanger i FI er det rapportert par Svanvik 24.-25.6, 2 par Gjeddebekken 26.6 og 2 ind. Langfjorden 20.7. Fra NO rapporteres et uvanlig sommerfunn av rm. ♂ Stranda, Skogsøy, Nesna 13.-28.6. *Høsttrekk:* Totalt 19 ind. er rapportert. *Fylkesfordeling (31.8-10.11):* TR (2), NO (1), RO (11) og VA (5). *Vinterfunn:* Mølen, Larvik (VF) 30.11-31.12.

Sivspurv *Emberiza schoeniclus* (V 12-2)

Vinterstid ble det registrert 23 ind. d.å., og dette er en god forekomst. 17 ind. ble registrert i perioden jan.-feb. og 6 ind. i des. Alle funn var fra Sør-Norge. Største ansamling var 4 ind. Ilene, Tønsberg (VF) 21.1. *Fylkesfordeling (jan./feb.-des.):* RO (6-2), VA (4-1), AA (1-1), VF (6-1) og OA (0-1).

Litteratur

- Bekken, J. 2007. Sjeldne fugler i Hedmark 2007. - *Kornkråka* 38: 61-85.
- Collinson, M. 2006. Splitting headaches? Recent taxonomic changes affecting the British and Western Palearctic lists. - *British Birds* 99: 306-323.
- Christensen, J. S. & Lange, P. (red.) 2008. Fugle i Danmark 2007. *Fugleåret 2007*, 23-116. DOF.

Tabell 18. Antall (ind.) av båndkorsnebb *Loxia leucoptera* i Norge første og andre halvår 2007.

Records (individuals) of Two-barred Crossbills Loxia leucoptera in Norway in the first and second halves of 2007.

Fylke	jan.-juni	juli-des.	Total
County	Jan.-June	July-Dec.	
FI	-	1	1
NO	-	2	2
NT	11	-	11
ST	2*	-	2
RO	-	15	15
VA	-	10	10
TE	2	-	2
VF	-	1	1
OA	-	1	1
Total	15	30	45

* Ad. fra hekkefunn er inkludert.
Breeding pairs included

- Falkenberg, F., Nydal-Adolfson, E., Fredriksen, M. & Heggøy, O. 2008. Fugler i Hordaland 2007. - *Fuglar i Hordaland* 37: 80-105.
- Fjærbu, R. J. & Kjøstvedt, J. H. 2008. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 12. - *Fugler i Aust-Agder* 37: 4-16.
- Gjershaug, J. O., Thingstad, P. G., Eldøy, S. & Byrkjeland, S. (red.). 1994. *Norsk fugleatlas*. Norsk Ornitologisk Forening, Klæbu. 551 s.
- Gylseth, P. 2008. Rapport fra LRSK for Oslo og Akershus for 2007. - *Supplement til Toppdykkern nr. 3-2008*. 47 s.
- Hellström, M. & Strid, T. 2008. Fågelrapport 2007. Fågelåret 2007. - *Vår Fågelvärld, Supplement* 48: 43-156.
- Holling, M. and the Rare Breeding Birds Panel. 2010. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2007. - *British Birds* 103: 2-52.
- Isaksen, K. og Bredesen, B. 2007. Invasjon og masse-død av alke høsten 2007. - *Toppdykker'n* 30: 169-179.
- Johansen, P.-A. 2010. Ornitologiske observasjoner i Østfold t.o.m. 31.12.2007, - nytt fra den lokale rapport og sjeldenhetskomiteen (LRSK). Upublisert rapport.
- Lohne, M. 2008. Sjeldne fugler i Vestfold 2007. - *Vestfoldornitologen* 29: 12-34.
- Reinsborg, T. 2009. Fugler i Norge i 2006. - *Ornis Norvegica* 32: 136-178.
- Reinsborg, T. & Bangjord, G. 2007. Vintererla i Trøndelag. - *Trøndersk Natur* 34: 4-13.
- Reinsborg, T., Dahl, E. L., Kamsvåg, C., Rudolfson,

- G., Shimmings, P. & Størkersen, Ø.R. 2008. Fugler i Norge 2003. - *Ornis Norvegica* 31: 4-47.
- Solheim, R., Jacobsen, K.-O. & Øien, I.J. 2008. Snøuglenes vandringer: Ett år, tre ugler og ny kunnskap. - *Vår Fuglefauna* 31: 102-109.
- Stueflotten, S. 2008. Sjeldne fugler i Buskerud 2007. Rapport fra den lokale rapport- og sjednehetskomiteen (LRSK). - *Buskskvetten* 24 (internett). 17 s.
- Værnesbranden, P. I., Kolaas, T., Nyberg, B., Reinsborg, T. og Sørhuus, T. 2008. Fugler i Nord-Trøndelag 2007. - *Trøndersk Natur* 35: 8-19.
- Værnesbranden, P. I., Rudolfson, G., Stokke, B.G., Myklebust, M., Husby, M. & Størkersen, Ø.R. 2001. Fugler i Norge 1997. - *Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 32-55.
- Våge, H. 2008. Fugler i Nordland – 2007. LRSK-rapport. - *Havørna* 19: 7-33.
- Winnem, A., Myklebust, M., Sæter, E., & Solbakken, K.Aa. 2009. Fugler i Sør-Trøndelag 2007. - *Trøndersk Natur* 36: 13-34.
- Øien, I. J. & Aarvak, T. 2007. Resultater fra overvåking av dverggås og sædgås i Norge i 2007. - *NOF-rapportserie 6-2007*.
- Øien, I. J., Aarvak, T. & Reinsborg, T. 2008. Horndykeren i Norge – truet art på frammarsj? - *Vår Fuglefauna* 31: 20-27.

Summary

THE NORWEGIAN BIRD REPORT 2007

a report on locally uncommon and scarce birds in Norway in 2007, by the Norwegian Bird Records Committee (NFKF)

This report is based upon the annual reports produced by the various county rarities committees. For 2007 all the counties on the mainland are represented in the report, although Finnmark, Troms, Møre & Romsdal, Sogn & Fjordane, Rogaland, Vest-Agder, Telemark and Oppland counties did not publish own county reports. Svalbard archipelago and Jan Mayen did not contribute to this report. We believe this report reflects fairly well bird observations from Norway in 2007. Readers should take care to note the geographical or time delimitation of the records stated for the different species, as stated in codes immediately after the scientific name of the species. The Norwegian Birds Records Committee (NFKF) has published annual reports since 1991.

The occurrence of Bewick's Swan *Cygnus columbianus* was much better than the two previous years, whereas the occurrence of Lesser White-fronted Geese *Anser erythropus* at the traditional feeding and roosting site at Valdakmyra, Porsanger (FI) continued to be very low in springtime. However, the autumn occurrence was the best since 1995 in terms of total numbers. Bean Geese *Anser fabalis* and White-fronted Geese *Anser albifrons* had a very poor occurrence, while Bar-headed Geese *Anser indicus* had the fourth best

occurrence since 1991. Mandarin Ducks *Aix galericulata* were observed in record high numbers. Smew *Mergellus albellus* had the third best occurrence since 1991. Quail *Coturnix coturnix* occurred in very good numbers for the sixth year in succession and this year was the best since 2002. Yellow-billed Divers *Gavia adamsii* experienced the fourth best year since 1991. Manx Shearwaters *Puffinus puffinus* occurred in record high numbers. Many Rough-legged Buzzards *Buteo lagopus* were seen during the winter months. The Eurasian Hobby *Falco subbuteo* is a raptor that has occurred in high numbers in recent years, and 2007 was the second best year ever. The occurrence of Corncrakes *Crex crex* was the third best since 1991, while the occurrence of Avocets *Recurvirostra avocetta* was the second poorest since 1991. Migrating Broad-billed Sandpipers *Limicola falcinellus* were recorded in record high numbers, and the occurrence of Black-tailed Godwits *Limosa limosa* was second best since 1991. Migrating Pomarine Skuas *Stercorarius pomarinus* were recorded in record high numbers. The occurrence of Little Gulls *Larus minutus* was good, and in recent years new breeding areas has been discovered, including in Hedmark county for the first time in 2007. The occurrence of Iceland Gulls *Larus glaucooides* was the third best since 1991. Brünnich's Guillemots *Uria lomvia* had a good occurrence and in late September a major influx of Razorbills *Alca torda* took place at inland locations in southeastern parts of the country. Four breeding pairs of Snowy Owls *Bubo scandiacus* were detected in Finnmark county, but only one single Great Grey Owl *Strix nebulosa* was observed. Wood Larks *Lullula arborea* occurred in record high numbers and many individuals wintered in 2007. The occurrence of Richard's Pipits *Anthus richardi* was the third best since 1991, while the occurrence of migrating Red-throated Pipits *Anthus cervinus* and Yellow Wagtails *Motacilla flava flavissima* was very poor. Stonechats *Saxicola torquata* occurred in good numbers and the number of singing Common Grasshopper Warblers *Locustella naevia* and Marsh Warblers *Acrocephalus palustris* was the best ever. In January and February many Pine Grosbeaks *Pinicola enucleator* were recorded, and the annual occurrence was the best ever. Many Lapland Buntings *Calcarius lapponicus* were observed during the winter months. The occurrence of Ortolan Bunting *Emberiza hortulana* and Rustic Buntings *Emberiza rustica* continued the negative trend observed recent years.

Takksigelser

Vi ønsker å rette en stor takk til våre kontaktpersoner i landets LRSK-er for godt samarbeid og stor velvilje i forbindelse med våre mange henvendelser. Takk også til alle ivrige ornitologer der ute. Uten deres innsats i felt samt vilje til å rapportere funnene, ville dette blitt en svært mager rapport. Takk til Magne Myklebust for korrekturlesing og annen nyttig hjelp, og til Paul Shimmings for korrekturlesing av engelsk sammendrag. Nåværende sekretær i NFKF takker av etter denne rapporten, og ønsker Frode Falkenberg lykke til som ny sekretær. Han kan nås på e-post: frode@birdlife.no.

De tre første månedene av 2007 ble det registrert svært mange konglebit i Norge. Med 1641 individer registrert ble 2007 et rekordår i NFKFs virksomhetsperiode. Fuglen på bildet er foreviget av Morten Vang på Saupstad, Trondheim (ST) 6.1.2007.

Kjernebiteren ekspanderer mot nord, og i 2007 kom første hekkefunn i Nordland fylke. Bildet viser en hann, fotografert av Morten Vang på Gimse i Melhus (ST) 20.5.2007.